

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

**dokonanej w dniach 27 - 28 czerwca 2014 r.
na kierunku *zarządzanie* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych
realizowanych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym
i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Zarządzania oraz
w Zamiejscowych Ośrodkach Dydaktycznych w Kępnie i Pardubicach
Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu.**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Marek Lisiński – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA
- prof. dr hab. Jerzy Węclawski - ekspert PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA – ekspert formalno-prawny
- Dawid Podyma – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja na Wydziale Zarządzania (WZ) Wyższej Szkoły Zarządzania (WSZ) „Edukacja” we Wrocławiu na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2013/2014. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci.

Pierwsza ocena jakości kształcenia na tym kierunku studiów odbyła się w roku 2003 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 398/2003 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 10 lipca 2003 r.). Kolejna ocena jakości kształcenia na tym kierunku studiów odbyła się w roku 2008 i zakończyła również wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 521/2008 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 4 września 2008 r.).

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

Załączniknr2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1.1).

Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu rozpoczęła działalność od prowadzenia kształcenia na kierunku *zarządzanie i marketing* na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-3-0145-125/TBM/97 z dnia 16 czerwca 1997 r. nadającej uprawnienia do prowadzenia wyższych studiów zawodowych. Na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DSW-2-0145-477/TBM/01 z dnia 11 października 2001 r. Uczelnia otrzymała zgodę na uruchomienie kształcenia poziomie studiów drugiego stopnia na ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia otrzymała zgodę ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego na prowadzenie kształcenia na ocenianym kierunku na poziomie studiów pierwszego stopnia w Wydziale Zamiejscowym w Kępnie (decyzja nr DSW-2-0145-81/IW/Rej.122/01 z dnia 13 grudnia 2001 r.). W wyniku zmian w strukturze organizacyjnej Uczelni (Uchwała Senatu Nr 23/2009 z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie zmian organizacyjnych dotyczących Wydziału Ekonomii w Kępnie) kształcenie na ocenianym kierunku studiów w Wydziale Zamiejscowym w Kępnie zostało zastąpione prowadzeniem przez Wydział Zarządzania Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu dwóch trzecich zajęć dydaktycznych na tym kierunku w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym (ZOD) w Kępnie, co zostało potwierdzone w decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DNS-WUN-6021-5098-3/EK/10 z dnia 22 lipca 2010 r.

Na mocy decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DNS-WUN-6021-13089-5/EK/10 z dnia 4 lipca 2011 r. Wydział Zarządzania Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu otrzymał zgodę na prowadzenie dwóch trzecich zajęć dydaktycznych na poziomie studiów pierwszego na kierunku *zarządzanie* w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym w Pardubicach w Republice Czeskiej.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, w terminie roku od wejścia w życie ustawy, kształcenie w zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych powinno zostać dostosowane do wymagań określonych w tej ustawie. Kształcenie to powinno zakończyć się w roku akademickim 2013/2014.

Uczelnia Uchwałą Senatu nr 5a/2012 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie wstrzymania rekrutacji od roku akademickiego 2012/2013 na pierwszy rok studiów w Zamiejscowych Ośrodkach Dydaktycznych w Kępnie i Pardubicach wypełniła formalny obowiązek wynikający z przepisów ustawy. Tym samym od roku akademickiego 2012/2013 kształcenie na I roku na ocenianym kierunku studiów w tych ośrodkach powinno zostać wstrzymane. Z analizy dostępnych Zespołowi Oceniającemu informacji wynika jednak, że Uczelnia dalej rekrutowała studentów w ZOD w Pardubicach. W tym ZOD w roku 2013/14 na studiach I stopnia było: rok I – 6 studentów, rok II – 59 studentów, rok III – 49 studentów, na studiach II stopnia: rok I – 4 studentów, rok II – 18 studentów (liczby studentów na I i II roku niestacjonarnych studiów I stopnia nie potwierdzone przez Uczelnię tylko uzyskane z systemu POL-on, a na drugim stopniu wynikają z protokołów egzaminacyjnych i systemu POL-on). Kształcenie w ramach ZOD dotyczy tylko studiów I stopnia, a kształcenie w ZOD na studiach II stopnia należy traktować jako kształcenie poza siedzibą Uczelni, co jest niezgodne z przepisami prawa.

Strategia Uczelni została zatwierdzona – zgodnie z przepisami Statutu Uczelni – Uchwałą Senatu nr 8/2013 z dnia 10 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu (pięcioletnia strategia Uczelni uwzględniająca zasadę ciągłości planowania, która stanowi załącznik do tej uchwały). W dokumencie tym zatwierdzona została również misja Uczelni.

Natomiast na Wydziale Zarządzania strategia rozwoju Wydziału została zatwierdzona Uchwałą nr 3C/2013 Rady Wydziału z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia strategii Wydziału Zarządzania Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu. *Zwraca się uwagę na fakt, iż treść uchwały nie zawiera tej strategii Wydziału, a także nie zawiera informacji, iż Strategia ta stanowi załącznik do niniejszej uchwały.*

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rady Wydziału wraz z listami obecności w powyższych sprawach. W posiedzeniach oraz procedurze tworzenia tych dokumentów nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni.

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane, tj. odbywały się zgodnie z zapisami w Statucie, po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Po zakończeniu wizytacji władze Uczelni przesłały Zespołowi Oceniającemu Uchwałę Senatu Nr 15/2014 Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu z dnia 04.07.2014 roku, w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju Wyższej szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu. Dotyczy ona pięcioletniego horyzontu planowania i uwzględnia, podobnie jak strategia z roku 2013, zasadę ciągłości planowania. Załącznikiem Nr 1 do tej Uchwały jest tekst strategii Szkoły.

Immanentnym składnikiem strategii Uczelni jest misja WSZ. W misji Szkoła deklaruje, że kieruje się ideą Uczelni otwartej, w której każdy znajdzie dla siebie warunki do rozwoju i twórczej pracy. Jako szczególny powód swego funkcjonowania WSZ wskazuje na wyposażenie absolwentów w kluczowe kompetencje, umożliwiające osiągnięcie sukcesów w społeczeństwie i gospodarce opartej na wiedzy oraz dążenie do bycia wiodącym ośrodkiem naukowo dydaktycznym wśród niepublicznych szkół wyższych Polsce.

Analiza i ocena tak określonej misji upoważnia do stwierdzenia, że Uczelnia w zbyt małym stopniu eksponuje adresata swoich usług edukacyjnych, pomija obszary kształcenia, w ramach, których zamierza realizować przyszłe kierunki kształcenia oraz nie wskazuje na wartości, które zamierza respektować realizując proces kształcenia.

Strategia WSZ obejmuje wskazanie czterech strategicznych kierunków rozwoju, każdy z nich uszczegóławiając zestawem celów strategicznych.

Strategicznymi kierunkami rozwoju Szkoły są:

- Rozwój i utrzymanie wysokiej pozycji naukowej Uczelni oraz funkcjonujących w niej jednostek,
- Permanentne podnoszenie jakości kształcenia i wychowania studentów,
- Rozwijanie różnorodnych form współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym,
- Optymalizacja procesów związanych z zarządzaniem Uczelnią.

Przedmiotem naszego zainteresowania będzie drugi strategiczny kierunek rozwoju Szkoły dotyczący jakości kształcenia odniesionej do koncepcji kształcenia. Obejmuje on następujące cele strategiczne:

1. Stworzenie oferty edukacyjnej w języku angielskim i czeskim, na co najmniej dwóch poziomach kształcenia i jednym kierunku studiów (zarządzanie),
2. Utrzymania i rozwój mobilności studentów w ramach międzynarodowych programów wymiany i umów dwustronnych (program Erasmus i inne),
3. Modernizacja planów i programów studiów na podstawie stale diagnozowanych i aktualizowanych opisów efektów kształcenia i kwalifikacji absolwentów,
4. Zapewnienie indywidualnych warunków rozwoju studentom ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi oraz osobom szczególnie uzdolnionym,
5. Tworzenie i rozwój niestandardowych form edukacji uwzględniających niestandardowe potrzeby i dostrzegane tendencje w otoczeniu społeczno-gospodarczym (studia podyplomowe, Uniwersytet Trzeciego Wieku, kursy kwalifikacyjne, szkolenia, e-learning, Szkoły i Warsztaty Letnie, kształcenia osób z niepełnosprawnością i inne),

6. Stworzenia „kultury jakości” systemu kształcenia i wychowania poprzez stałe diagnozowanie, analizowanie i ocenianie efektów edukacyjnych (hospitacje, badanie opinii studentów i absolwentów, współpraca z pracodawcami itp.), wyrażającej się w działaniu wszystkich jej podmiotów,
7. Przestrzeganie wysokich standardów etycznych w działaniach edukacyjnych i naukowych opartych na uniwersalnych wartościach uwzględniających zasady zrównoważonego rozwoju.

Oceniając koncepcję kształcenia na kierunku *zarządzanie* w kontekście misji i strategii rozwoju WSZ należy stwierdzić, że jest ona opisana w sposób zbyt ogólny. Brak w niej, choć ogólnego określenia tożsamości tego kierunku studiów, cech wyróżniających go na edukacyjny rynku Wrocławia i Dolnego Śląska.

Ocena spójności koncepcji kształcenia opisanej w strategii Uczelni z celami strategicznymi obu Wydziałów nie jest możliwa. Wynika to z faktu, że Uczelnia nie przedstawiła ani strategii Wydziału Zarządzania, ani strategii Wydziału Turystyki w Kłodzku, choć cytowana wyżej Uchwała Rady Wydziału Zarządzania nr 3C/2013 z dnia 13 marca 2013 r. taką Uchwałę przyjęła.

Powyższą konstatację Zespołu Oceniającego potwierdza stwierdzenie znajdujące się w końcowej części Strategii WSZ, w której Uczelnia zauważa, że „Misja, wizja, kierunki oraz cele strategiczne rozwoju Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu są punktami wyjścia do budowy, realizacji i modernizacji programów operacyjnych, systemu zarządzania, monitoringu i aktualizacji Strategii na poziomie Wydziałów Uczelni”. Wynika stąd, że taki proces jest w toku. Na ten moment nie można, zatem ocenić całego dendrogramu celów WSZ, obejmującego cele strategiczne, cele operacyjne oraz działania w kontekście Uczelni i jej Wydziałów. Nie jest także możliwa ocena przyjętej przez obie jednostki podstawowe WSZ ich koncepcji kształcenia, także z punktu widzenia ich zgodności z przyjętymi strategicznymi celami rozwoju Uczelni

Analiza i ocena koncepcji kształcenia na kierunku *zarządzanie*, opisana jedynie w sposób ogólny w misji i strategii Uczelni nie pozwala na stwierdzenie, że jest ona spójna ze strategią obu jej Wydziałów. Nie można także stwierdzić, czy i w jakim stopniu koncepcja kształcenia odpowiada celom określonym w strategiach obu Wydziałów.

W Raporcie Samooceny można wskazać informacje dotyczące różnorodności, innowacyjności czy elastyczności oferty kształcenia.

Zidentyfikowane cechy oferty kształcenia są skutkiem udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w opracowaniu koncepcji kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Oceniając ich udział, co potwierdza treść raportu Samooceny (str. 2 i 3) oraz analiza i ocena informacji uzyskanych w toku wizytacji można stwierdzić, że jest on satysfakcjonujący.

Kierunek studiów *zarządzanie* umiejscowiony jest w dziedzinie nauk ekonomicznych w ramach obszaru wiedzy nauk społecznych. Od absolwentów studiów z obszaru nauk społecznych, w tym absolwentów kierunku *zarządzanie*, oczekuje się określonych kompetencji ogólnych i specjalistycznych oraz społecznie akceptowanych postaw. Studia na tym kierunku zapewniają wszechstronną wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy na różnych stanowiskach w strukturach wielkich, średnich i małych przedsiębiorstwach oraz instytucji, a także w charakterze właścicieli własnych przedsiębiorstw. Pozwalają na nabycie kompetencji społecznych umożliwiających znalezienie zatrudnienia niemal w każdej instytucji i sferze życia gospodarczo-społecznego.

W ramach kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia realizowana jest ścieżka kształcenia w trakcie, której pierwsze trzy semestry mają charakter ogólny. Ukierunkowane są na kształtowanie krytycznego rozumienia podstaw teoretycznych wiedzy o zjawiskach i procesach ekonomicznych, psychospołecznych, organizacyjnych. Po zakończeniu trzech semestrów student może wybierać jedną z oferowanych specjalności. Istotne akcenty w toku studiów położono również na intensywne kształcenie umiejętności posługiwania się językami obcymi.

Na studiach II stopnia realizowana jest od drugiego semestru specjalistyczna ścieżka kształcenia w trakcie, której student może wybrać jedną z oferowanych specjalności. W trakcie studiów II stopnia student, w zależności od specjalności, ma możliwość nabycia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych m.in. w zakresie: zarządzania przedsiębiorstwem, dokonywania analizy przedsiębiorstwa i jego otoczenia, zarządzania strategicznego, ewaluacji oraz wdrożenia strategii firmy, działania przedsiębiorstw i organizacji w konkurencyjnych warunkach rynkowych, koncepcji w dziedzinie zarządzania zasobami ludzkimi, realizacji funkcji personalnej w przedsiębiorstwie, psychologicznych i społecznych przyczyn zachowań ludzi w organizacjach oraz metod kształtowania tych zachowań, strategicznego spojrzenia na firmę/organizację itp.

Studia drugiego stopnia na kierunku *zarządzanie* pozwalają na zdobycie zaawansowanej wiedzy teoretycznej na temat zjawisk i problemów gospodarowania w skali mikroekonomicznej i makroekonomicznej w odniesieniu do gospodarki narodowej, europejskiej i globalnej.

Pełną charakterystykę wiedzy, umiejętności, postaw, a także możliwości dalszego rozwoju absolwenta zawiera opis sylwetki absolwenta wraz opisem poszczególnych specjalności realizowanych na kierunku *zarządzanie*. Sylwetki te stanowią element koncepcji kształcenia i zostały przygotowane dla każdej specjalności przez Radę Programową Kierunku. Konsultacji poddawane są również plany studiów, przedmioty nauczania, formy nauczania i kluczowe treści merytoryczne wchodzące w pakiet przedmiotów na każdej ze specjalności, co umożliwi uwzględnienie w koncepcji nauczania postulatów środowisk gospodarczych.

Zajęcia dydaktyczne w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń, seminariów, lektoratów, praktyk oraz samokształcenia kierowanego (blended-learningu). Prowadzą je oprócz etatowych pracowników Uczelni także przedstawiciele praktyki gospodarczej. Zmiany w procesie kształcenia, mające na celu uwzględnienie postulatów i propozycji interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, zmierzają nie tylko w kierunku zmian treści kształcenia, ale także szerszego zastosowania samokształcenia kierowanego, e-learningu uzupełnionego dostępem do szerokiej bazy literatury (skrypty, monografie, materiały konferencyjne, czasopisma fachowe, bazy internetowe). Formy zajęć dostosowane są do treści przedmiotowych oraz charakteru przekazywanej wiedzy i umiejętności.

Z analizy struktury programu i procesu kształcenia a także informacji opisujących ofertę kształcenia na kierunku *zarządzanie* wynika również, że jest ona stale aktualizowana i to w stosunku do całego kierunku. Zapewnia to możliwość uzyskania przez studentów takich kwalifikacji, które zwiększają szansę na ich sukces na współczesnym rynku pracy.

Oceniając ofertę kształcenia na kierunku *zarządzanie*, należy stwierdzić, że charakteryzuje się ona innowacyjnością i różnorodnością. To ma również konsekwencje dla elastyczności programu kształcenia.

Ocena tego kryterium oceny jakości kształcenia wypada pozytywnie.

1.2).

Koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* powstała na skutek dyskusji, która objęła zarówno interesariuszy zewnętrznych jak i wewnętrznych.

Interesariuszami zewnętrznymi w procesie kształtowania koncepcji kształcenia byli przede wszystkim przedstawiciele praktyki gospodarczej wchodzący w skład funkcjonującej przy Uczelni Rady Programowo-Dydaktycznej. W Radzie Programowo-Dydaktycznej uczestniczą przedstawiciele organizacji reprezentujących pracodawców, organizacje społeczne oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą na terenie Dolnego Śląska.

Rola przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego polegała przede wszystkim na konsultowaniu celów i efektów kształcenia, przygotowywaniu programów kształcenia, proponowaniu nowych form kształcenia, konsultowaniu oferty edukacyjnej i prowadzenia wykładów dla studentów. Przedmiotem dyskusji oraz opinii interesariuszy zewnętrznych były

również treści kształcenia realizowane na specjalnościach w ramach tego kierunku studiów, a także ich dostosowanie do potrzeb rynku pracy.

Drugim źródłem informacji o koncepcji kształcenia są opinie interesariuszy wewnętrznych przede wszystkim pracowników naukowo-dydaktycznych oraz studentów.

Udział pracowników Uczelni sprowadzał się do etapowego tworzenia koncepcji kształcenia przez udział w pracach zespołów i organów kolegialnych zajmujących się jej opracowaniem.

W procesie definiowania efektów kształcenia i dostosowywania do nich programów kształcenia poza pracownikami naukowo-dydaktycznymi brali udział również studenci, którzy uczestniczą w pracach Rady Programowej Kierunku, Rady Wydziału i Senatu WSZ. W każdym z tych organów wyrażają swoje opinie.

Koncepcja kształcenia współtworzona przez interesariuszy wewnętrznych była, jak wcześniej wspomniano, formułowana w sposób etapowy. Projekt koncepcji kształcenia został przygotowany przez Radę Programową Kierunku składającą się z pracowników Katedry sprawującej nadzór merytoryczny nad kierunkiem *zarządzanie*, przedstawicieli władz Uczelni i założyciela, przedstawicieli studentów i pracodawców. W dyskusji nad koncepcją kształcenia uczestniczyli także członkowie Rady Programowo-Dydaktycznej. Program opracowany przez Radę Programową Kierunku był następnie opiniowany przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia i zatwierdzony przez Radę Wydziału, a kierunkowe efekty kształcenia zostały przyjęte przez Senat Uczelni. Można, zatem stwierdzić, że w procesie ustalania koncepcji kształcenia uczestniczyły wszystkie niezbędne grupy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Z przedłożonej Zespołowi Oceniającemu dokumentacji wynika, że w 2013r. odbyły się dwa spotkania Rady Programowo-Dydaktycznej w trakcie, których członkowie Rady wypowiedzieli się na temat umiejętności, kompetencji i postaw szczególnie przydatnych z punktu widzenia pracodawców. Wskazywali na znaczenie etyki zawodowej, umiejętność działania w sytuacjach kryzysowych, kreatywność, komunikatywność, potrzebę nieustannego uczenia się oraz istotną rolę w biznesie kompetencji społecznych. Dyskutowano także o potrzebie większej obecności absolwentów w życiu Uczelni i o możliwościach włączania członków Rady lub wskazanych przez nich osób do prowadzenia wybranych zajęć dydaktycznych. Inicjatywę tę zrealizowano w roku akademickim 2012/2013 organizując na terenie Uczelni konferencję Związku Pracodawców Dolnego Śląska, w której uczestniczyli pracownicy i studenci WSZ.

W opinii Zespołu Oceniającego koncepcja kształcenia uwzględnia opinie studentów, uzyskane na podstawie procesu ankietyzacji będącego elementem Uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz w wyniku wywiadów indywidualnych.

Informacje pozyskane na spotkaniu Zespołu Oceniającego ze studentami upoważniają do stwierdzenia, że model kształcenia na kierunku *zarządzanie* jest tworzony we współpracy z samorządem studenckim, który opiniuje całosciowe plany studiów, jak też bieżące modyfikacje planów studiów dotyczących wprowadzania nowych przedmiotów. Przedstawiciele samorządu sami też zgłaszają zmiany, które sygnalizują im studenci. Propozycje te są omawiane na komisji dydaktycznej i jeżeli nie ma żadnych przeciwwskazań to są akceptowane.

Oceniając to kryterium należy stwierdzić, że Wydział Zarządzania prowadzi sformalizowane, ale nie w każdym obszarze systematyczne działania dotyczące udziału interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia. Ich udział w określaniu celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju kierunku uznać należy za zadowalającą. Wykorzystanie interesariuszy wewnętrznych, także studentów, co stwierdzono powyżej, ocenić można jako w pełni. Kadra akademicka uczestniczy w budowaniu programowej koncepcji kształcenia na kierunku *zarządzanie*.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego ocena: *znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1.1) Analiza i ocena koncepcji kształcenia na kierunku *zarządzanie*, opisana jedynie w sposób ogólny w misji i strategii Uczelni nie pozwala na stwierdzenie, że jest ona spójna ze strategią Wydziału Zarządzania. Nie można także stwierdzić, czy i w jakim stopniu koncepcja kształcenia odpowiada celom określonym w strategii tego Wydziału. Powodem tego jest brak strategii Wydziału Zarządzania WSZ „Edukacja”.

Oceniając ofertę kształcenia na kierunku *zarządzanie*, należy stwierdzić, że charakteryzuje się ona innowacyjnością i różnorodnością. To ma również konsekwencje dla elastyczności programu kształcenia.

1.2) Oceniając udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie określania koncepcji kształcenia należy stwierdzić, że Wydział Zarządzania prowadzi sformalizowane, ale nie w każdym obszarze systematyczne działania dotyczące udziału interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia. Ich udział w określaniu celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju kierunku uznać należy za zadowalający. Wykorzystanie interesariuszy wewnętrznych, także studentów, co stwierdzono powyżej, ocenić można jako w pełni. Kadra akademicka uczestniczy w budowaniu programowej koncepcji kształcenia na kierunku *zarządzanie*.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Uchwałą nr 5/2012 z dnia 14 marca 2012 r. Senat określił - zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji – efekty kształcenia na studiach I i II stopnia dla kierunków studiów prowadzonych w Uczelni od roku akademickiego 2012/2013, w tym dla ocenianego kierunku studiów.

Koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* zakłada przygotowanie absolwentów o kompetencjach ogólnych i specjalistycznych umożliwiającym im odgrywanie aktywnej roli w życiu społecznych, a w szczególności w życiu gospodarczym. Zmierza się do wyposażenia absolwentów w wiedzę i umiejętności o charakterze wysoce aplikacyjnym. Powinny one pozwolić absolwentom na podejmowanie pracy w różnych zawodach i dziedzinach życia, nie tylko związanego z zarządzaniem. Koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie absolwenta do podejmowania pracy również na rynku europejskim. Uczelnia podchodzi do koncepcji kształcenia opartego na Krajowych Ramach Kwalifikacyjnych w sposób dynamiczny, widząc możliwość oferowaną przez ten system w odniesieniu do modyfikacji programów i planów studiów w celu dostosowywania ich do zmieniających się warunków otoczenia, a w szczególności rynku pracy.

Studia na ocenianym kierunku studiów prowadzone są na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. Studia pierwszego stopnia są prowadzone w ramach profilu praktycznego, a studia drugiego stopnia w ramach profilu ogólnoakademickiego. Na obydwu poziomach kształcenia studia są prowadzone wyłącznie w formie studiów niestacjonarnych. Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały przyporządkowane do obszaru nauk społecznych i dziedzin nauk ekonomicznych i społecznych. Jako dyscypliny naukowe wskazano nauki o zarządzaniu, przyjmując je jako dyscyplinę podstawową, oraz ekonomię, finanse, socjologię, psychologię i prawo, jako dyscypliny pokrewne. Należy jednak wskazać, że udział efektów z zakresu socjologii, psychologii i prawa jest bardzo niski.

Kierunkowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały określone w cytowanej wyżej Uchwale Senatu nr 5/2012 WSZ „Edukacja” we Wrocławiu z dnia 14.03.2012 r.

Dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym przyjęto 21 efektów z zakresu wiedzy przyporządkowując każdy z nich do od jednego do trzech efektów obszarowych określonych dla obszaru nauk społecznych o profilu praktycznym. W zakresie umiejętności sformułowano 17 efektów, także odnosząc je do od jednego do trzech efektów obszarowych. W zakresie kompetencji społecznych Uczelnia przyjęła 8 efektów stosując odpowiednie odniesienia do jednego, dwóch bądź trzech efektów obszarowych. Odniesienia te we wszystkich przypadkach są prawidłowe.

Dla studiów drugiego stopnia prowadzonych w ramach profilu ogólnoakademickiego przyjęto 19 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 18 w zakresie umiejętności oraz 7 w zakresie kompetencji. Każdy z efektów kierunkowych został odniesiony do od jednego do trzech efektów obszarowych w zakresie nauk społecznych opracowanych dla profilu ogólnoakademickiego. Odniesienia te są prawidłowe.

Dla każdego przedmiotu w opracowanym dla niego sylabusie podano cele i zadania przedmiotu. W sylabusach są także ujęte przedmiotowe efekty kształcenia. Przedmiotowe efekty kształcenia sformułowano w trzech kategoriach, określonych przez Uczelnię, jako: wiedza teoretyczna i praktyczna, umiejętności oraz doświadczenia społeczne. W ramach każdej kategorii przyjęto po kilka efektów przedmiotowych. Brak jest jednak efektów kształcenia dla praktyki zawodowej.

Kierunkowe, specjalnościowe i przedmiotowe efekty kształcenia zostały opracowane zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Odpowiadają one poziomowi kwalifikacji i profilowi kształcenia przyjętymi w ramach ocenianego kierunku studiów oraz koncepcji rozwoju kierunku opracowanej przez Uczelnię.

Uczelnia opracowała dla ocenianego kierunku studiów matryce efektów kształcenia. Określają one przyporządkowanie efektów do przedmiotów oraz powiązania występujące pomiędzy efektami obszarowymi, kierunkowymi i przedmiotowymi. Matryce efektów kształcenia wskazują także na formy zajęć (wykład, ćwiczenia/laboratorium) służące do realizacji efektów określonych dla poszczególnych przedmiotów. Przyporządkowanie kierunkowych efektów kształcenia w matrycach nastąpiło bez określania siły do formy zajęć przewidzianej dla danego przedmiotu. Matryce dla studiów pierwszego stopnia nie uwzględniają języka obcego, seminarium dyplomowego oraz praktyki zawodowej. Także dla studiów drugiego stopnia nie ujęto w matrycy seminarium dyplomowego.

Plany studiów określają strukturę programu kształcenia mającą zapewnić realizację przyjętych efektów kształcenia. Plany te w szczególności określają treści programowe i formy realizacji poszczególnych przedmiotów. Uzupełnieniem planów studiów są karty przedmiotów (sylabusy), które zawierają przedmiotowe efekty kształcenia oraz podają treści programowe i formy prowadzonych zajęć stosowane w realizacji założonych dla przedmiotu efektów kształcenia. Przedmiotowe efekty kształcenia sformułowano w sylabusach nie są podane w jednolitej formie.

Jedna z oferowanych specjalności (Rachunkowość i zarządzanie finansami) zawiera efekty kształcenia, które nie są zgodne z ocenianym kierunkiem studiów.

Treści efektów kształcenia nie zawsze odpowiadają kategoriom, do których je zakwalifikowano. Na przykład w przedmiocie „Finanse przedsiębiorstw” jako efekt zaliczony do wiedzy określono „Student umie analizować sprawozdania finansowe, rozpoznawać sytuację finansową przedsiębiorstwa oraz stosować instrumenty ...”. Są to typowe określenia dla kategorii umiejętności.

Zdarzają się dosłowne powtórzenia efektów w zakresie wiedzy i umiejętności w ramach tego samego przedmiotu – np. „Zarządzanie innowacjami”.

Dla niektórych przedmiotów w ramach każdej kategorii nastąpiło ponumerowanie efektów, co je czyni odpowiednio przejrzystymi. Natomiast dla części przedmiotów efekt w

ramach danej kategorii składa się z wielu sformułowań, bez odpowiedniego rozdzielania ich numeracją.

Także przyporządkowanie efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych nie jest ujęte w jednolitej, przejrzystej formie. Np. dla przedmiotu „Zarządzanie produkcją” przyjęto trzy efekty przedmiotowe w zakresie wiedzy kolejno je numerując, a jako odniesienia do efektów kierunkowych podano bez powiązania z poszczególnymi efektami przedmiotowymi trzy efekty kierunkowe, w tym dwa identyczne. W zakresie umiejętności sformułowano także trzy efekty przedmiotowe i wskazano ich zbiorcze odniesienie do czterech efektów kierunkowych.

Przyjmując praktyczny profil kształcenia na studiach pierwszego stopnia Uczelnia nie wskazała, w jaki sposób uwzględnić w programie kształcenia wymagania rynku pracy i organizacji zawodowych.

W formułowaniu efektów kształcenia brali udział przedstawiciele pracodawców. Odbывало się to poprzez ich udział w pracach Rady Programowej Kierunku oraz Rady Programowo-Dydaktycznej. Udział przedstawicieli absolwentów w tych pracach był zbyt niski i w ramach tych gremiów zwracano uwagę na potrzebę większej obecności absolwentów w życiu Uczelni.

Należy stwierdzić, że kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia przyjęte dla ocenianego kierunku studiów nie we wszystkich przypadkach wykazują niezbędną spójność. W programie kształcenia na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uwzględniono w niezbędnym stopniu wymagań rynku pracy i organizacji zawodowych.

Wydział opracował sylabusy, w których określone są cele i efekty kształcenia dla każdego przedmiotu z planu studiów, w tym również dla seminarium dyplomowego, języków obcych. Dla praktyki zawodowej nie określono sylabusu przedmiotu. W każdym sylabusie sformułowano jest cel przedmiotu oraz po kilka efektów w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Poszczególne efekty przedmiotowe przypisane są do efektów kierunkowych i efektów kształcenia z obszaru nauk społecznych. W sylabusach wskazano również, które treści programowe przedmiotu realizują konkretny efekt przedmiotowy. Przyjęte w tym zakresie rozwiązania umożliwia ocenę możliwości osiągnięcia celów i efektów kierunkowych poprzez realizację poszczególnych przedmiotów.

Dla ocenianego kierunku, zarówno dla studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia, zostały opracowane matryce efektów kształcenia. Dokument ten wskazuje, w ramach jakich przedmiotów realizowane są kierunkowe efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Każdy z kierunkowych efektów kształcenia w jednym z tych zakresów jest realizowany w ramach od kilku do kilkunastu przedmiotów. Uczelnia przy wskazaniu powiązań efektów kształcenia nie określiła przy tym ich siły, chociaż zakres realizacji poszczególnych efektów w ramach danych przedmiotów jest niewątpliwie różny. Z kolei sylabusy przedmiotów wprowadzające przedmiotowe efekty kształcenia wskazują, jakie treści programowe służą ich realizacji. Treści programowe są z reguły odpowiednio rozwinięte i dostosowane merytorycznie do efektów kształcenia. Dla studiów pierwszego stopnia brak jest sylabusu praktyki zawodowej, a tym samym nie określono dla niej efektów kształcenia. Sama praktyka trwa krótko i realizacja założonych dla niej celów w aspekcie przyjęcia profilu praktycznego dla studiów pierwszego stopnia nie może być pełna.

Analiza matrycy efektów kształcenia oraz sylabusów przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że w odniesieniu do studiów drugiego stopnia istnieje możliwość osiągnięcia założonych ogólnych i specyficznych efektów kształcenia poprzez realizację celów i przedmiotowych efektów dla poszczególnych przedmiotów. Natomiast dla studiów pierwszego stopnia osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia jest wątpliwe, gdyż program kształcenia nie zawiera odpowiednich elementów kształcenia praktycznego, np. modułu praktycznego.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym ocenili spójność poszczególnych efektów bardzo pozytywnie. W ocenie studentów osiągnięcie założonych efektów umożliwi podjęcie studiów II stopnia.

Kierunkowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów dostępne są do wglądu w sekretariacie Rektoratu. Natomiast przedmiotowe efekty kształcenia zawarte są w sylabusach. Sylabusy opublikowane są w Wirtualnym Dziekanacie. Na tej podstawie należy stwierdzić, że Uczelnia zapewnia dostęp do założonych efektów kształcenia, chociaż w odniesieniu do efektów kierunkowych jest on ograniczony.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym stwierdzili, że zrealizowanie szczegółowych celów i efektów przypisanych do danych przedmiotów umożliwi im finalnie osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia zarówno w obszarze wiedzy, jak i umiejętności i kompetencji społecznych.

2.2)

Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia zostały w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów sformułowane w sposób zrozumiały. Ich treści zostały ujęte z zastosowaniem terminologii przyjętej przy formułowaniu wzorcowych efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych. Kierunkowe efekty kształcenia przyjęte przez Uczelnię ujęte zostały w formie zestawień tabelarycznych systematyzujących efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Realizacja kierunkowych efektów kształcenia w ramach programu studiów została wskazana w macierzy odniesienia efektów kierunkowych poszczególnych przedmiotów. Istotne znaczenie dla opracowania systemu weryfikacji efektów kształcenia mają sylabusy. Wskazano w nich za pomocą, jakich treści programowych i form zajęć realizowane są przyjęte dla danego przedmiotu cele i efekty kształcenia. Określono w oparciu, o jakie warunki i formy następuje zaliczenie zajęć i przedmiotów. Na tej podstawie można stwierdzić, że efekty kształcenia zostały określone dla kierunku *zarządzanie* w sposób zrozumiały dla odbiorców informacji i pozwalają na stworzenia przejrzystego systemu ich weryfikacji.

Jednakże brak możliwości oceny spójności kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia w odniesieniu do części kształcenia odbywającego się w języku czeskim. Uczelnia w Raporcie Samooceny, a także w czasie wizytacji, nie przedstawiła kierunkowych efektów oraz sylabusów w języku czeskim, co nie pozwoliło ocenić spójności programowej w tej części kształcenia. Dotyczy to zarówno kształcenia na I i II stopniu.

Po przytoczeniu kilku przykładowych efektów zaczerpniętych z sylabusów studenci wyrazili opinię, że uczestnictwo w zajęciach umożliwia im zdobycie tychże efektów. Po przeanalizowaniu wraz ze studentami przykładowego sylabusu studenci stwierdzili, że umieszczone w nim efekty kształcenia sformułowane są w sposób zrozumiały. Uznali również, że sposoby zaliczenia pozwalają na ich weryfikację.

2.3)

Podstawowe regulacje odnoszące się do oceny efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie Studiów. Regulamin Studiów został przyjęty Uchwałą Senatu nr 1/2012 Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu z dnia 14.03.2012 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu studiów w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu. Regulamin ten zawiera regulacje, które nie stanowią właściwej podstawy do stworzenia systemu oceny efektów kształcenia opartych na Krajowych Ramach Kwalifikacji. W § 10 przyjęto, bowiem, że kształcenie studentów odbywa się według planów i programów nauczania zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia dla danego kierunku studiów. Program nauczania, to zgodnie z Regulaminem, treści nauczania poszczególnych przedmiotów, dla których podstawę stanowią standardy kształcenia.

Obowiązujący w Uczelni system oceny osiągnięć studenta jest przejrzysty a informacje na jego temat są dostępne dla studentów. Regulamin nie stosuje jednak terminologii związanej z efektami kształcenia, lecz odwołuje się do standardów kształcenia.

Stosowany w Uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów system oceny postępów studentów w nauce przewiduje, że zajęcia kończą się zaliczeniem na ocenę bądź inną formą kontroli wiadomości, a wykłady egzaminami bądź inną formą kontroli wiadomości (§ 11). Regulamin nie operuje, zatem kategorią efektów kształcenia i weryfikację osiągniętych efektów ogranicza do „wiadomości”.

Szczegółowe warunki i formy zaliczania zajęć i przedmiotów ustalają zgodnie z Regulaminem studiów prowadzący poszczególne przedmioty. Informacje na ten temat są zawarte w sylabusach przedmiotów.

Wydział stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów. System ten ma swoje odzwierciedlenie w sylabusach, gdzie studenci znajdują najpotrzebniejsze informacje: m.in., jakie treści przedmiotu na dany efekt się składają i jakie są warunki zaliczenia. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym bardzo przychylnie wypowiadali na temat działania tego systemu. System ten jest powszechnie dostępny zarówno w formie papierowej w tablicach ogłoszeń i Dziekanacie jak i elektronicznej na stronie internetowej.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta prowadzona jest prawidłowo.

Natomiast w suplementach do dyplomu wskazane jest:

- W pkt. II - *Informacje o dyplomie ust. 4 i 5 – Nazwa i status Uczelni – uzupełnienie zapisu „Uczelnia niepubliczna” o „niepubliczna Uczelnia zawodowa”.*
- W pkt. IV – *Informacje o treści studiów i osiągniętych wynikach - uzupełnienie wpisów, tj. ocenę pracy dyplomowej.*

Przechowywanie efektów kształcenia. W Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu obowiązuje Zarządzenie nr 13e/2013 Rektora z dnia 23 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia nowego tekstu instrukcji kancelaryjnej i jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz Zarządzenie nr 13f/2013 z dnia 23 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji archiwalnej dotyczącej organizacji oraz zasad postępowania z dokumentacją w Archiwum Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja”, których celem jest ustalenie zasad postępowania, mających zapewnić sprawne i szybkie wykonywane czynności kancelaryjnych. W instrukcji tej określono zasady przechowywania i postępowania z aktami w toku bieżącej pracy w komórkach organizacyjnych oraz tryb przekazywania do Archiwum Uczelni.

Po upływie okresu przechowywania, akta przekazywane są do archiwum Uczelnianego na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego

Efekty kształcenia są przechowywane u prowadzących poszczególne przedmioty nauczycieli akademickich. Wskazane jest określenie zasad archiwizowania dokumentacji potwierdzającej uzyskanie przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz ustalenie okresu ich przechowywania.

System weryfikacji osiągnięć studenta stosowany w Uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów obejmuje wszystkie etapy procesu kształcenia, do których należą poszczególne przedmioty, semestry i całe studia. Okresem zaliczeniowym zgodnie z Regulaminem studiów jest semestr. Dla uzyskania jego zaliczenia niezbędne jest zaliczenie ujętych w planie studiów przedmiotów i uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS.

Student przystępuje do zaliczeń i egzaminów zgodnie z harmonogramem sesji, który podawany jest do wiadomości na tablicach ogłoszeń i w Internecie. Zaliczenia i egzaminy odbywają się w trybie zwykłym i poprawkowym. W przypadku zastrzeżeń, co do obiektywizmu przeprowadzenia zaliczenia bądź egzaminu student ma prawo wystąpić z

wnioskiem o zaliczenie bądź egzamin w trybie komisyjnym. W uzasadnionych wypadkach student może uzyskać wpis warunkowy na kolejny semestr.

Warunki i formy zaliczenia poszczególnych przedmiotów określone zostały w sylabusach. Jako warunki zaliczenia zajęć podawane są najczęściej: frekwencja na zajęciach, aktywność w dyskusji, wykonanie projektu indywidualnego bądź zbiorowego, sprawdzian praktyczny, analiza przypadków. Natomiast jako formy zaliczenia przedmiotów stosuje się: zaliczenie pisemne, egzamin pisemny bez najczęściej bliższego określenia ich rodzajów. Należy jednak zauważyć, że występują pewne braki i błędy w tym zakresie – np. dla przedmiotu „Zarządzanie produkcją” składającego się z wykładu i ćwiczeń w sylabusie przedmiotu podano jedynie warunki i formy zaliczenia wykładu. Jako warunki zaliczenia wykładu podano przy tym, frekwencję na nim a jako formę zaliczenia pozytywną odpowiedź na dwa pytania. Rodzaje stosowanych form zaliczania przedmiotów są raczej mało zróżnicowane, ale z reguły odpowiednio dobrane do ich charakteru. Pozwalają one na właściwą weryfikację wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w przedmiotowych efektach kształcenia dla poszczególnych przedmiotów.

Proces dyplomowania jest przedmiotem regulacji zawartych w Regulaminie studiów. Obowiązek przygotowania pracy dyplomowej na studiach pierwszego i drugiego stopnia został wprowadzony przez Zarządzenie Nr 1/2013 Dziekana Wydziału Zarządzania i Wydziału Turystyki w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu z dnia 27 czerwca 2013 r. w sprawie egzaminów dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia i wszedł w życie od roku akademickiego 2013/2014. Regulacje zawarte w Regulaminie studiów przewidują, że praca dyplomowa jest przygotowywana pod kierunkiem promotora. Promotorem i recenzentem może być nauczyciel akademicki z tytułem naukowym bądź stopniem naukowym. Oceny pracy dyplomowej dokonuje jej promotor oraz recenzent. Regulamin nie określa, kto powołuje recenzenta i jakie kryteria merytoryczne musi on spełniać.

Studia kończą się złożeniem egzaminu dyplomowego. Dopuszczenie do tego egzaminu wymaga w szczególności uzyskania zaliczeń wszystkich przedmiotów i praktyk oraz złożenia wszystkich egzaminów przewidzianych planem studiów, uzyskania wymaganej liczby punktów ECTS, uzyskania pozytywnej oceny pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powoływaną przez Dziekana Wydziału prowadzącego kierunek studiów. W skład tej komisji wchodzi: przewodniczący, promotor i recenzent. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Ostateczna ocena ze studiów obliczana jest jako suma średnich ocen ze studiów z wagą 0,6, z egzaminu dyplomowego (waga 0,2) oraz z pracy dyplomowej (waga 0,2).

Podstawowe regulacje dotyczące procesu dyplomowania zawarte są w Regulaminie studiów. Regulamin odsyła w tym zakresie do szczegółowych wytycznych określanych zarządzeniem Dziekana. Zarządzenie Nr 1/2013 Dziekana Wydziału Zarządzania i Wydziału Turystyki w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu z dnia 27 czerwca 2013 r. w sprawie egzaminów dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Zarządzenie to określa nie tylko kwestie związane egzaminem dyplomowym, ale także procesu dyplomowania. Załączniki do Zarządzenia zawierają wymagania formalne dotyczące prac i wzory ich dotyczące. Regulacje te są szczegółowe i prawidłowo określają zasady i przebieg procesu dyplomowania.

Należy stwierdzić, że stosowany na Wydziale Zarządzania system weryfikacji efektów kształcenia stwarza możliwość zmierzenia i oceny tych efektów na wszystkich jego etapach. Oparty jest on na prawidłowych zasadach i procedurach.

System obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia i przewiduje dla nich sposoby weryfikacji. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym również potwierdzili, że system oceny efektów kształcenia uwzględnia w ich ocenie możliwość zmierzenia stopnia osiągnięcia efektów we wszystkich trzech obszarach.

Zasady oceny osiągnięć studentów określone zostały w Regulaminie Studiów oraz w sylabusach przedmiotów. Zapewnia to niezbędną standaryzację wymagań stosowanych w odniesieniu do wszystkich studentów. Zgodnie z Regulaminem studiów w Uczelni stosowana jest poszerzona skala ocen od 2,0 do 5,5. Ta ostatnia ocena (celująca) wystawiana jest dla podkreślenia szczególnie wysokiej wiedzy studenta. Oceny z każdego zaliczenia i egzaminu wpisywane są do karty osiągnięć studenta. Prowadzący zajęcia zobowiązany jest podać wynik kolokwium w ciągu 14 dni od jego przeprowadzenia. Student ma prawo uzyskać od osoby wystawiającej ocenę ustne jej uzasadnienie. W przypadku pracy pisemnej prowadzący przedmiot na prośbę studenta ma obowiązek udostępnić ją do wglądu. Sylabusy przedmiotów określają warunki zaliczenia zajęć oraz formy zaliczenia przedmiotu. Można, zatem stwierdzić, że stosowane w Uczelni rozwiązania pozwalają na odpowiednią standaryzację wymagań oraz zapewnienie przejrzystości i obiektywizmu formułowania ocen.

Odsiew studentów ewidencjonowany jest w Uczelni w podziale na dwie jego przyczyny: rezygnacje oraz skreślenia. W obydwu przypadkach stosunkowo najwyższy był odsiew na pierwszym roku studiów. W roku akademickim 2012/2013 ze studiów pierwszego stopnia na pierwszym roku na kierunku *zarządzanie* prowadzonych na Wydziale Zarządzania zrezygnowało 13,45% studentów, a skreślonych zostało 15,79%. Na wyższych latach odsiew wynosił od 0 do 4,5%. Na studiach drugiego stopnia na pierwszym roku rezygnację złożyło 5,13% studentów, a skreślonych zostało 3,99%. Nieco większy był udział skreśleń z drugiego roku, gdyż wyniósł 7,09%. W ZOD w Kępnie i Pardubicach odsiew był także relatywnie największy na pierwszym roku studiów i wynosił w pierwszym z ośrodków 12,5%, a w drugim 16,1%. Jako przyczyny odsiewu Uczelnia wskazuje trudności finansowe studentów, brak postępów w nauce, a w szczególności trudności z zaliczaniem przedmiotów ścisłych.

Odsiew na pierwszym roku studiów tłumaczyć należy przede wszystkim brakiem zdecydowania ze strony samych studentów. Obowiązujące rozwiązania, umożliwiające składanie dokumentów przez maturzystów na kilku Uczelniach, skutkują pewnym opóźnieniem decyzji z ich strony, która często nie jest podejmowana przed rozpoczęciem roku akademickiego, ale dopiero w pierwszych jego miesiącach; osoby takie są zaewidencjonowane jako studenci. Kolejnym powodem są problemy z przestawieniem się pewnej grupy osób ze sposobu uczenia się charakterystycznego dla niższych szczebli kształcenia, na system studiowania. W przypadku wyższych lat studiów najczęstsze powody skreśleń to: niezaliczenie semestru z uwagi na niezdane egzaminy, jak też różne zdarzenia losowe (przewlekłe choroby, rehabilitacja, kalectwo, zmiana miejsca zamieszkania itp.). Jeszcze inne przyczyny odsiewu występują na ostatnim semestrze. Z reguły są one związane z faktem nie złożenia w obowiązującym terminie pracy dyplomowej. Nierzadko powodem bywa też niemożność pogodzenia przygotowania pracy dyplomowej z zatrudnieniem, które na tym etapie staje się wręcz regułą. W większości powyższych przypadków istnieje możliwość przywrócenia na studia w oparciu o złożone stosowne podanie, będące podstawą do podjęcia decyzji przez Dziekana bądź Rektora. Może się to wiązać z uzupełnieniem różnic programowych i dodatkowymi opłatami.

Zasady dotyczące oceniania studentów są określone formalnie w kartach poszczególnych przedmiotów oraz zajęć przygotowywanych przez nauczycieli akademickich. Warunkiem zaliczenia jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w regulaminie, tj. m. in.: zaliczenie zajęć, zdanie egzaminów.

Ogólna skala ocen umieszczona jest w Regulaminie Studiów, a wykładowcy są uprawnieni do tego, aby przyjąć szczegółowe formy weryfikacji efektów. Wykładowcy informują studentów o formie weryfikacji efektów oraz zasady te są umieszczone w sylabusie i następnie konsekwentnie realizują założone zadania. Studenci czują się oceniani obiektywnie oraz jednakowo, w ramach przyjętych i podanych wcześniej do ich wiadomości zasad.

Informacje o systemie oceny efektów kształcenia określone w Regulaminie Studiów oraz w sylabusach przedmiotów dostępne są dla studentów poprzez Wirtualny Dziekanat.

Studenci dodatkowo informowani są przez pracowników prowadzących zajęcia o szczegółowych wymaganiach związanych z danym przedmiotem i sposobach ich realizacji. Wyniki zaliczeń i egzaminów podawane są do wiadomości studentów w formie zamieszczenia ich na indywidualnym koncie internetowym studenta. Dokumentowanie przebiegu studiów dokonywane jest w kartach osiągnięć studentów, indeksach i protokole. Rozwiązania takie zapewniają studentom ocenianego kierunku studiów dostęp do informacji na temat wymogów związanych z oceną realizacji przez nich efektów kształcenia oraz ich osiągnięć w procesie kształcenia.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym nie są zainteresowani tą formą, gdyż doceniają możliwość bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi.

2.4)

W Uczelni podjęte zostały badania losów absolwentów. W 2014 r. przeprowadzone zostały badania pilotażowe dla rocznika 2010/2011. Badania prowadzone były w oparciu o metodę CAWI przy wsparciu stworzonej dla potrzeb badania losów absolwentów platformy informatycznej. Przedmiotem badań są w szczególności warunki kształcenia w Uczelni, ocena jakości kształcenia, analiza luk w zakresie oczekiwań pracodawców i możliwości nabycia kompetencji w trakcie studiowania, kariery zawodowe absolwentów. Wartościowym elementem jest możliwość porównania swojej pozycji przez ankietowanego na tle innych osób oddzielających odpowiedzi. Przygotowany został obszerny raport z badań, ale ze względów metodycznych niezbędne jest ponowne przeprowadzenie badań dla potwierdzenie ich wiarygodności. Obecnie, zatem nie można jeszcze mówić o szerszym wykorzystaniu badań losów absolwentów do doskonalenia procesu kształcenia.

Biuro Karier WSZ „Edukacja” w 2013 roku podjęło badanie losów absolwentów. Jest to działanie pilotażowe, którego głównym założeniem jest lepsze dopasowanie oferty Uczelni do potrzeb studentów oraz pracodawców. Obejmuje ono przeprowadzenie badań ankietowych wśród absolwentów WSZ w dwóch okresach. Pierwsze badanie odbywa się bezpośrednio po zakończeniu studiów, drugie zaś odbędzie się w okresie ok. 1-2 lat od ich ukończenia. W ankiecie przesłanej zaraz po zakończeniu studiów absolwenci są pytani w głównej mierze o oczekiwania względem przyszłej pracy, ocenę jakości kształcenia, aktywność w trakcie studiów oraz o wsparcie, jakie uzyskali w ich trakcie. Druga ankieta dotyczy realizowanych przez absolwentów obowiązków zawodowych, zajmowanego stanowiska, zgodności rozwoju kariery zawodowej z oczekiwaniami oraz oceny kształcenia z punktu widzenia osoby, która posiada już doświadczenia zawodowe. Pozyskane informacje zdaniem władz Szkoły pozwolą na określenie, jakie działania podejmowane przez studentów są najbardziej efektywne z punktu widzenia rozwoju kariery zawodowej oraz jakiego wsparcia powinna udzielać Uczelnia, zarówno podczas studiów, jak i po ich zakończeniu, by lepiej przygotować absolwentów do podjęcia pracy, głównych kierunków rozwoju kariery zawodowej osób, które wybrały podobną ścieżkę kształcenia. W oparciu o badania wstępne Rada Wydziału Zarządzania otrzymała syntetyczną informację o losach absolwentów jednak badanie to zostanie powtórzone, aby lepiej dopasować narzędzie do potrzeb.

W zakresie niniejszego kryterium w ramach poprzedniej oceny dokonanej przez PKA nie zostały sformułowane zalecenia i uwagi.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena prac etapowych wskazuje, że dalej zakres tematyczny zagadnień w szeregu pracach nie pozwala na weryfikację przedmiotowych efektów kształcenia.

Uwagi ogólne dotyczące prac dyplomowych:

1. Bardzo duża część tematów prac dyplomowych nie jest zgodna z kierunkiem studiów.

Taką sytuację stwierdzono w siedmiu na dziewięć sprawdzonych prac. Prace

niezgodne z ocenianym kierunkiem studiów dotyczą przede wszystkim kierunku *zarządzanie*.

2. Identyfikuje się tematy prac dyplomowych, które są sformułowane zbyt ogólnie bądź obszernie – np. Pomocnicze narzędzie analityczne jako narzędzie zapewniające informacje do celów monitorowania i zarządzania finansami publicznymi.
3. Poziom prac jest zróżnicowany, identyfikuje się prace o stanowczo zbyt niskim poziomie merytorycznym i metodologicznym, mają charakter opisowy, w pracach brak wniosków czy zaleceń praktycznych wynikających z przeprowadzonych badań.
4. Recenzje prac najczęściej sprowadzają się do ogólnych uwag, rzadko do oceny merytorycznej. Identyfikuje się niepokojąco dużą ilość prac o zawyżonych ocenach.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego *ocena: znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Kierunkowe, specjalnościowe i przedmiotowe efekty kształcenia zostały opracowane zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Odpowiadają one poziomowi kwalifikacji i profilowi kształcenia przyjętymi w ramach ocenianego kierunku studiów oraz koncepcji rozwoju kierunku opracowanej przez Uczelnię. Jedynie w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia zgodność ta jest ograniczona ze względu na zbyt niski stopień „upraktycznienia” (brak w programie studiów efektów kształcenia i sylabusu praktyki zawodowej, czas trwania praktyki to 90 godzin, brak modułu praktycznego). Realizacja programu kształcenia umożliwia osiągnięcie założonych ogólnych i przedmiotowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i przedmiotowych efektów dla poszczególnych przedmiotów, ale nie w aspekcie praktycznym, co przewidziano dla pierwszego stopnia studiów.

Uczelnia nie przedstawiła kierunkowych efektów oraz sylabusów w języku czeskim, nie jest, zatem możliwa ocena ich zgodności z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

2.2) Efekty kształcenia zostały określone dla ocenianego kierunku w sposób zrozumiały dla odbiorców informacji i pozwalają na stworzenia przejrzystego systemu ich weryfikacji, ale brak możliwości oceny dla części programowej realizowanej w języku czeskim.

2.3) Stosowany w Uczelni system oceny osiągnięć studenta jest przejrzysty a informacje na jego temat są dostępne dla studentów. Regulamin nie stosuje jednak terminologii związanej z efektami kształcenia, lecz odwołuje się do standardów kształcenia, co prowadzi do braku spójności systemu weryfikacji efektów kształcenia z programem kształcenia. Uczelnia zapewnia studentom niezbędny dostęp do informacji na temat wymogów związanych z oceną realizacji przez nich efektów kształcenia oraz ich osiągnięć w procesie kształcenia. Stosowane w Uczelni rozwiązania pozwalają na odpowiednią standaryzację wymagań oraz zapewnienie przejrzystości i obiektywizmu formułowania ocen.

2.4) Uczelnia rozpoczęła monitorowanie losów absolwentów, ale wstępny etap prowadzonych działań nie pozwala jeszcze na ich szersze wykorzystywanie do doskonalenia jakości kształcenia.

Ocena prac dyplomowych wskazuje, że bardzo duża ich część nie jest zgodna z ocenianym kierunkiem studiów. Identyfikuje się także prace o stanowczo zbyt niskim poziomie merytorycznym i metodologicznym.

Kryterium 3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Na mocy Uchwały nr 3/2012 z dnia 3 września 2012 r. Rada Wydziału zatwierdziła plany studiów (*od semestru zimowego*) w roku akademickim 2012/2013, w tym dla ocenianego kierunku *zarządzanie*. *Zwraca się uwagę na fakt, iż uchwała ta dotyczy całego roku akademickiego, nie tylko semestru zimowego jak to wynika z tytułu uchwały.*

Natomiast Uchwałą nr 3A/2013 z dnia 13 marca 2013 r. Rada Wydziału Zarządzania zatwierdziła plany studiów i programy kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia realizowane od roku akademickiego 2013/2014 dla ocenianego kierunku studiów.

Plany studiów i programy kształcenia były przedmiotem obrad Rady Wydziału Zarządzania, w których uczestniczyli studenci. Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia wynikające ze zmian w przepisach prawa (tj. np. dostosowanie planów i programów do obowiązujących standardów kształcenia, utworzenie nowych specjalności), a także doskonalenia procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb wewnętrznych odbywają się zgodnie z przyjętą w Uczelni procedurą, tj. przez Radę Wydziału.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rady Wydziału w czasie, których były zatwierdzone zostały wymienione wyżej dokumenty. W posiedzeniach nie uczestniczyli interesariuszy zewnętrzni.

Plan i program kształcenia dla studiów realizowanych od roku akademickiego 2013/2014 przyjęty, cytowaną powyżej, Uchwałą nr 3A/2013 Rady Wydziału Zarządzania dotyczący programu kształcenia dla studiów pierwszego stopnia posiada strukturę przedmiotów i zawartość treści typową dla programów o profilu ogólnoakademickim. Jedynym jego elementem związanym z praktyką jest praktyka zawodowa w wymiarze 3 tygodni. Uczelnia nie określiła sylabusu dla tego przedmiotu. Dominującymi formami realizacji zajęć są wykłady. W związku z tym nie jest możliwe osiągnięcie celów i efektów kształcenia przyjętych dla profilu praktycznego. Natomiast program studiów drugiego stopnia zakwalifikowany do profilu ogólnoakademickiego pozwala na realizację zakładanych celów i efektów kształcenia.

Plany studiów na kierunku *zarządzanie* prowadzonych na Wydziale Zarządzania Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu przyjmowane były i są realizowane w ramach tzw. ciągów dla studiów rozpoczynających się w kolejnych latach. Pomiędzy poszczególnymi planami zachodzą niewielkie różnice dotyczące godzin zajęć.

Niestacjonarne studia pierwszego stopnia realizowane według planów obowiązujących w latach 2011-2014 (ciąg ZMP) prowadzone były w ramach 6 semestrów i obejmowały łączną liczbę 1217 godzin zajęć dydaktycznych. Ujęte w nich były wszystkie przedmioty kształcenia ogólnego, podstawowego i kierunkowego przewidziane w standardach kształcenia. Realizowany był wymiar godzin dla grup przedmiotów oraz poszczególnych przedmiotów określony w standardach kształcenia. Oferowanych było 5 specjalności (Psychologia w zarządzaniu, Rachunkowość i zarządzanie finansami, Logistyka w zarządzaniu, Zarządzanie zasobami ludzkimi oraz Zarządzanie przedsiębiorstwem), każda w wymiarze 144 godzin zajęć. Na zajęcia w formie ćwiczeń (w tym język obcy i praktykę zawodową) przeznaczone było 45% ogólnej liczby godzin. Praktyka specjalizacyjna realizowana była w wymiarze 90 godzin. Studenci uzyskiwali 180 punktów ECTS. Program ten spełniał wymagania określone w standardach kształcenia.

Niestacjonarne studia pierwszego stopnia realizowane według planów obowiązujących w latach 2011-2014 (ciąg ZMR) prowadzone w ZOD w Kępnie posiadają identyczną strukturę przedmiotową i godzinową jak ciąg ZMP.

Podobnie, niestacjonarne studia pierwszego stopnia realizowane według planów obowiązujących w latach 2011-2014 (ciąg ZMS) prowadzone w ZOD w Pardubicach

posiadają identyczną strukturę przedmiotową i godzinową jak ciąg ZMP. Dla zajęć realizowanych w ZOD Pardubicach wskazano 19 wykładowców czeskich (brak samodzielnych pracowników), którzy prowadzą wszystkie przedmioty z tego programu.

Plan studiów niestacjonarnych drugiego stopnia (tzw. ciąg MUA) prowadzonych w latach 2011-2013 realizowany był dla studiów trwających 4 semestry. Realizowany był on w wymiarze 564 godzin i obejmował wszystkie treści programowe ujęte w standardach kształcenia. Na poszczególne grupy przedmiotów i przedmioty przypadała liczba godzin nie mniejsza od określonej w standardach. Zdecydowana większość zajęć, bo aż 73% była realizowana w formie wykładów. Studenci w wyniku realizacji programu kształcenia uzyskiwali łącznie 120 punktów ECTS.

Studia pierwszego stopnia prowadzone według planów obowiązujących od roku akademickiego 2012/2013 do 2014/2015 (ciąg ZMT) trwają 6 semestrów. Ogólna liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego realizowana na studiach niestacjonarnych wynosi 1211. Obejmują one niezbędne przedmioty kształcenia ogólnego, jak język obcy (120 godzin), Technologie informacyjne (30), Psychologię i Socjologię (po 30), przedmioty kształcenia podstawowego w odpowiednim wymiarze czasowym: Matematyka (45), Mikroekonomia (45), Podstawy zarządzania (60), Nauki o organizacji (45), Finanse (30), Prawo (30), Statystyka opisowa (45). Program kształcenia ujmuje także wszystkie przyjęte dla ocenianego kierunku kształcenia treści kierunkowe w odpowiednim wymiarze czasowym. Przedmioty do wyboru realizowane są w wymiarze 150 godzin. Są to w większości przedmioty z zakresu zarządzania, a wybór dotyczy jednego z pary dwóch przedmiotów. Praktyka zawodowa realizowana jest w wymiarze 90 godzin. Jest to zbyt mało biorąc pod uwagę praktyczny profil kształcenia. Na seminarium dyplomowe przewidzianych jest 15 godzin, co należy uznać za zbyt niski wymiar.

Na studiach pierwszego stopnia oferowanych jest pięć specjalności: Psychologia w zarządzaniu, Rachunkowość i zarządzanie finansami, Logistyka w zarządzaniu, Zarządzanie zasobami ludzkimi oraz Zarządzanie przedsiębiorstwem. Wymiar godzin wynosi dla każdej specjalności 144. Każda składa się z 6 przedmiotów, z których na każdy przeznaczone są 24 godziny zajęć, po 9 na wykład i 15 na ćwiczenia. Poza specjalnością Rachunkowość i zarządzanie finansami, która obejmuje typowe przedmioty z zakresu finansów, pozostałe są zgodne z kierunkiem studiów *zarządzanie*.

Na studiach pierwszego stopnia realizowanych w ramach ciągu ZMT 55% zajęć przypada na wykłady, a pozostałe 45%, w tym język obcy i praktyka zawodowa, prowadzonych jest w formie ćwiczeń. Odliczając te dwa elementy procesu kształcenia w sposób oczywisty wykazane jako ćwiczenia, na wykłady przypada aż 66,5% ogólnego wymiaru godzin. Wykład jest jedyną formą zajęć w szczególności z takich przedmiotów, jak: Prawo, Marketing, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Finanse, Zarządzanie jakością, Zachowania organizacyjne. Dla kilku przedmiotów udział wykładów w strukturze godzin jest przeważający, jak np. Nauka o organizacji, Mikroekonomia, Badania marketingowe. Nasuwa to poważne wątpliwości, co do możliwości realizacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności założonych dla tych przedmiotów, biorąc pod uwagę, że dla ocenianego kierunku studiów przyjęto praktyczny profil kształcenia.

Metody dydaktyczne służące do realizacji założonych celów i efektów kształcenia nie zostały określone.

Na studiach pierwszego stopnia przedmioty do wyboru obejmujące język obcy, wykłady do wyboru, przedmioty specjalnościowe oraz seminarium dyplomowe przypada 60 punktów, ECTS, tj. 33% ogólnej ich sumy. Oznacza to spełnienie wymagań w tym zakresie.

Studia drugiego stopnia według planu realizowanego od roku akademickiego 2012/2013 (tzw. ciągu MUF) trwają cztery semestry. Program studiów niestacjonarnych obejmuje łączną liczbę 567 godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. Ujęte są w nim przedmioty przekazujące treści podstawowe i kierunkowe z zakresu zarządzania w odpowiednim wymiarze czasowym. Na zajęcia prowadzone w formie

wykładu przypada przy tym aż 70% ich ogólnego wymiaru. Dziewięć z czternastu wymienionych imiennie przedmiotów jest realizowanych wyłącznie w formie wykładu. Wykład jest także jedyną formą przedmiotów do wyboru. Ogranicza to w znacznym stopniu możliwość kształtowania efektów w zakresie umiejętności przewidzianych dla tych przedmiotów. Od roku akademickiego 2013/2014 (ciągi MUG, MUH, MUI) łączna liczba godzin została obniżona do 549, a udział zajęć prowadzonych w formie wykładów wzrósł do 74%.

W sylabusach przedmiotów nie podano metod dydaktycznych stosowanych w ramach zajęć.

Na studiach drugiego stopnia przedmioty do wyboru obejmujące wykłady do wyboru, przedmioty specjalnościowe oraz seminarium magisterskie przypada 46 punktów ECTS, tj. 38% ich łącznej liczby, co oznacza spełnienie wymagań w tym zakresie.

Na studiach drugiego stopnia (ciąg MUF) oferowanych jest pięć specjalności o takich samych nazwach jak na studiach pierwszego stopnia. Od roku akademickiego 2013/2014 (ciągi MUG, MUH, MUI) wprowadzona została dodatkowa specjalność Zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego. Każda specjalność obejmuje 108 godzin zajęć podzielonych dla wszystkich specjalności w identyczny sposób – 6 przedmiotów, 18 godzin na przedmiot, w tym 9 na wykład i 9 na ćwiczenia. Taki wymiar godzin dla pełnej realizacji treści programowych jest dość niski. Jedna ze specjalności („Rachunkowość i zarządzanie finansami”) obejmuje w przeważającej mierze treści z zakresu finansów, a specjalność „Logistyka w zarządzaniu” z zakresu logistyki. W tym drugim przypadku można ją uznać za specjalność przekazującą wiedzę i umiejętności związane z kierunkiem *zarządzanie*. Pozostałe specjalności są w pełni zgodne z kanonem kierunku *zarządzanie*.

Na ocenianym kierunku studiów nie jest prowadzone kształcenie na odległość. Czas trwania studiów pierwszego stopnia i wymiar godzin, zarówno łączny, jak i dla poszczególnych przedmiotów i ich grup należy uznać za prawidłowy, poza praktyką zawodową. Natomiast udział zajęć realizowanych w ramach wykładów jest zdecydowanie zbyt duży z punktu widzenia możliwości osiągnięcia efektów kształcenia z zakresu umiejętności. Jedna z oferowanych specjalności („Rachunkowość i zarządzanie finansami”), biorąc pod uwagę treści programowe, nie jest zgodna z kierunkiem studiów. Brak jest określenia metod dydaktycznych stosowanych w ramach zajęć. Wymiar praktyki zawodowej jest zbyt niski dla profilu praktycznego. Nie ma przesłanek do zaliczenia go do programu o profilu praktycznym.

Czas trwania studiów drugiego stopnia, łączny wymiar godzin oraz treści kształcenia są prawidłowe. Natomiast zbyt duży, nawet biorąc pod uwagę ogólnoakademicki profil kształcenia, jest udział zajęć realizowanych w formie wykładów. Spośród oferowanych specjalności jedna ma wyraźne nachylenie do nauk o finansach. Brak jest określenia metod dydaktycznych stosowanych w ramach zajęć.

System punktacji ECTS obowiązujący w WSZ „Edukacja” został wprowadzony Zarządzeniem Rektora nr 29/2012 z dnia 3 grudnia 2012 r. Oparty on jest na podstawowej zasadzie ustalenia liczby punktów dla poszczególnych przedmiotów na podstawie nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Przyjęto, że jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od przeciętnego studenta 25-30 godzin pracy.

Program kształcenia dla studiów pierwszego stopnia przewiduje, że wymagana do ukończenia studiów liczba punktów ECTS wynosi 180 a dla studiów drugiego stopnia 120 punktów. Liczba punktów ECTS niezbędna do osiągnięcia w roku akademickim wynosi 60, a w semestrze 30. Przypisywanie punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów oparte jest na następujących zasadach:

- za przedmiot kończący się zaliczeniem przyznawany jest, co najmniej 1 punkt ECTS, a za przedmiot kończący się egzaminem, co najmniej 2 punkty,

- za lektoraty prowadzące do uzyskania poziomu biegłości z języka obcego B2 przyznaje się 5-7 punktów, a za uzyskanie biegłości B2+ dodatkowo 3 punkty,
- za 30-godzinne zajęcia seminaryjne przyznawane jest 10 punktów,
- za przygotowanie do egzaminu dyplomowego i przygotowanie pracy dyplomowej na studiach pierwszego stopnia student otrzymuje 10 punktów, a za przygotowanie do egzaminu dyplomowego i przygotowanie pracy dyplomowej na studiach drugiego stopnia 20 punktów,
- za 25-30 godzin praktyki zawodowej lub stażu student otrzymuje 1 punkt ECTS.

System ten nie jest jednak w pełni stosowany w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów. Np. plan studiów przewiduje za praktykę zawodową 5 punktów, a za 15 godzinne seminarium dyplomowe - 1 punkt ECTS.

Szkoła nie przedstawiła ponadto kalkulacji nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W sylabusach przedmiotów jako obciążenia pracą studenta ujęte są jedynie godziny zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela.

Należy stwierdzić, że system punktacji ECTS stosowany w WSZ „Edukacja” jest zgodny z przepisami określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14.09.2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć realizowanych przez studenta. Jego analiza wskazuje jednak, że nie jest w pełni stosowany w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów.

Na studiach pierwszego stopnia w trakcie trzech pierwszych semestrów realizowane są przedmioty podstawowe i kierunkowe, z przewagą tych pierwszych na pierwszym roku studiów. Nauka języka obcego prowadzona jest w semestrach 2-5. Technologia informacyjna realizowana jest w semestrze pierwszym. Przedmioty do wyboru rozpoczynają się od semestru czwartego i realizowane są do końca studiów. Od czwartego semestru rozpoczyna się kształcenie w ramach specjalności. Seminarium dyplomowe trwa przez ostatnie dwa semestry. Praktyka zawodowa przewidziana jest na semestr szósty, a więc stosunkowo późno z punktu widzenia możliwości wykorzystania wiedzy praktycznej w trakcie studiów. Następstwo poszczególnych przedmiotów powiązanych ze sobą podane w planach studiów jest właściwe.

Na studiach drugiego stopnia w ramach pierwszego semestru realizowane są wszystkie przedmioty przekazujące treści podstawowe z zakresu zarządzania i ekonomii oraz statystyka matematyczna. W kolejnych semestrach ujęte są przedmioty kierunkowe oraz z zakresu prawa. Od semestru trzeciego prowadzone jest kształcenie w ramach wybranej ścieżki specjalnościowej z tym, że większość przedmiotów z tego zakresu jest realizowana w ostatnich dwóch semestrach. Następstwo poszczególnych przedmiotów, z punktu widzenia powiązania pomiędzy nimi, jest prawidłowe. Seminarium magisterskie prowadzone jest od drugiego semestru, a poprzedza je metodologia badań naukowych.

Harmonogramy zajęć przedłożone w trakcie wizytacji zespołu oceniającego oraz przeprowadzone hospitacje zajęć wskazują, że zarówno na studiach pierwszego stopnia, jak i studiach drugiego stopnia, są prowadzone z większości przedmiotów wspólnie dla studentów dwóch, a nawet trzech semestrów, a więc i różnych lat studiów. Oznacza to, że podana w planach studiów sekwencja zajęć nie jest zachowana.

Można, zatem stwierdzić, że sekwencja przedmiotów w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia jedynie formalnie jest prawidłowa, w rzeczywistości nie jest jednak zachowana.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym stwierdzili, że sekwencja danych przedmiotów, a co za tym idzie modułów jest prawidłowa, gdyż na początku kształcenia uczą się podstaw danej dziedziny, a w miarę zaliczeń następnych semestrów ich wiedza jest rozbudowywana o nowe zagadnienia.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku *zarządzanie* uwzględnia praktykę zawodową w wymiarze 3 tygodni (90 godzin). Student może udać się na praktykę po czwartym semestrze, a musi ją rozliczyć do końca 6 semestru. Zasady odbywania praktyk

zostały określone w Regulaminie Studenckich Praktyk Zawodowych wprowadzonym Zarządzeniem nr 13a/2013 Rektora WSZ „Edukacja” z dnia 23.09.2013 r. w sprawie Szczegółowego Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych. Dodatkowo dla kierunku *zarządzanie* przyjęty został Zarządzeniem nr 14a/2013 Rektora Ramowy i Szczegółowy Program Praktyk określający jej cele ogólne i szczegółowe.

Regulamin Praktyk jako cele praktyk określa: przygotowanie do pełnienia roli zawodowej, potwierdzenie i rozwój kompetencji zawodowych, zapoznanie się z organizacją pracy w podmiocie przyjmującym na praktykę, nabycie i rozwój umiejętności związanych z kierunkiem studiów, kształtowanie kompetencji etycznych, zawodowych i społecznych. Tak określone cele praktyk są prawidłowe i dostosowane do kierunku studiów.

Za organizację praktyk zawodowych na wydziale odpowiada Dziekan. Natomiast nadzór dydaktyczny nad praktykami sprawuje powołany przez niego opiekun praktyk. Studenci mogą samodzielnie poszukiwać miejsca praktyki bądź skorzystać z pomocy Uczelni w tym zakresie. Student odbywa praktykę na podstawie umowy zawieranej przez Uczelnię z podmiotem przyjmującym go na praktykę. Praktyki mogą odbywać się w okresie wakacyjnym bądź w trakcie semestru, jeżeli nie kolidują z realizacją zajęć dydaktycznych. Możliwość odbywania praktyk w trakcie semestru odnosi się w szczególności do studentów studiów niestacjonarnych. Studenci mogą ubiegać się o zaliczenie wykonywanej pracy jako praktyki zawodowej pod warunkiem zgodności pracy z programem praktyk. Student składa sprawozdanie z odbytej praktyki i opinię opiekuna praktyki na formularzu opracowanym przez Uczelnię w formie Karty Oceny Praktykanta.

Dokumentacja praktyk wskazuje, że w roku akademickim 2012/2013 praktyki odbyło 19% studentów ocenianego kierunku studiów. Pozostali uzyskali zaliczenie praktyki na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Zaliczenie praktyki w tym przypadku dokonywane jest w oparciu o dokumentację poświadczającą charakter wykonywanej pracy zawodowej. Nawet w przypadku zaliczenia praktyki na takich zasadach student przygotowuje sprawozdanie, w którym opisuje zakład i rodzaj wykonywanych czynności.

Na podstawie powyższej analizy można stwierdzić, że praktyki zawodowe na studiach pierwszego stopnia zostały włączone do programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ich wymiar jest jednak zbyt mały dla przyjętego praktycznego profilu kształcenia i tym samym nie gwarantuje pełnej realizacji założonych efektów kształcenia. Termin realizacji oraz dobór miejsc, w których się odbywają praktyki nie budzi zastrzeżeń. System kontroli i zaliczania praktyk uwzględnia możliwość nabycia przez studenta umiejętności praktycznych.

Praktyki zawodowe są obowiązkowym elementem programu kształcenia studentów studiów I stopnia studiów na kierunku *zarządzanie*. Mają one służyć poszerzaniu zdobytej w trakcie studiów wiedzy studenta i umiejętności jej wykorzystania w praktyce. Celem ich jest również wykształcenie określonych postaw społecznych, takich jak rzetelność, umiejętność pracy w zespole, świadomość obowiązków wynikających z powierzonych mu zadań. Student może odbywać praktykę w kraju lub za granicą. Jest on zobowiązany do sporządzenia Raportu z przebiegu praktyki i przedstawienia go nauczycielowi akademickiemu, wyznaczonemu przez Kierownika Katedry, będącego opiekunem praktyki na danej specjalności, odpowiedzialnym za jej zaliczenie. Na wniosek studenta zaliczenie praktyki może nastąpić na podstawie udokumentowania przez niego pracy zawodowej. Miejsce odbywania praktyki może zostać przez studenta znalezione samodzielnie lub też może on skorzystać z ofert udostępnianych przez Biuro Karier WSZ „Edukacja”.

Zgodnie z Regulaminem Praktyk Studenckich praktyka może być odbywana w wybranym przez studenta podmiocie gospodarczym lub instytucji, w kraju lub za granicą, której profil działania umożliwia studentowi zrealizowanie efektów kierunkowych. Merytoryczny nadzór ze strony Uczelni nad odbywanymi praktykami przez studentów kierunku *zarządzanie* sprawuje opiekun praktyk, którym jest wyznaczony przez Kierownika Katedry nauczyciel akademicki. Do obowiązków opiekuna praktyki należy: akceptacja wybranego przez studenta podmiotu gospodarczego lub instytucji - miejsca praktyki,

zatwierdzenie programu praktyki, uzgodnionego pomiędzy stronami umowy o organizację praktyki studenckiej, rozliczenie studenta z realizacji programu praktyki oraz dokonanie odpowiedniego wpisu do indeksu – po dostarczeniu przez studenta stosownego raportu z przebiegu praktyki. Praktyka zawodowa odbywana jest na podstawie umowy zawieranej pomiędzy Uczelnią, organizatorem praktyki oraz studentem. Warunkiem zaliczenia praktyki jest złożenie przez studenta Raportu opisującego przebieg praktyki i realizowane zadania. Raport powinien być potwierdzony przez bezpośredniego przełożonego nadzorującego praktykę ze strony organizatora praktyki.

Wpis do indeksu, oznaczający zaliczenie praktyki, jest równoznaczny z osiągnięciem przez Studenta efektów kształcenia określonych w karcie przedmiotu (opracowanej dla każdej specjalizacji), w stopniu, co najmniej dostatecznym. Zgodnie z obowiązującymi warunkami, zaliczenie praktyki zawodowej, podobnie jak seminarium dyplomowego, nie wymaga uzyskania wpisu na ocenę.

Zgodnie z § 4 Regulaminu Praktyk na równi z odbyciem praktyki może być potraktowana praca zawodowa studenta. Rozumie się przez nią zatrudnienie na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia na okres gwarantujący przepracowanie, co najmniej 120 godzin. Studenci studiów zaocznych obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym potwierdziła taką możliwość. Prawie wszyscy studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym skorzystało z tego rozwiązania.

Organizacja roku akademickiego ustalana jest przez Rektora. W Uczelni obowiązuje semestralny system rozliczania przedmiotów kończących się zaliczeniem bądź egzaminem.

Na ocenianym kierunku studiów prowadzone są wyłącznie studia w formie niestacjonarnej. Zajęcia realizowane są w ramach zjazdów sobotnio-niedzielnych. W semestrze z zależności od rocznika studiów organizowanych jest 7-9 zjazdów. Trakcie zjazdu organizowanych jest około 21 godzin lekcyjnych zajęć dydaktycznych. Większość zajęć odbywa się w blokach obejmujących 3 godziny lekcyjne. Pomiedzy blokami stosowane są przerwy wynoszące 10 minut.

Liczebność grup w ramach, których prowadzone są zajęcia dydaktyczne ustalone są zarządzeniem Rektora. Na studiach pierwszego stopnia zajęcia organizowane są w grupach wykładowych liczących 30-120 osób, ćwiczeniowych liczących 25-35 osób oraz laboratoryjnych liczących 15-20 osób. Na studiach drugiego stopnia występują zbliżone liczebności grup z poszczególnych form zajęć.

Uczelnia prowadzi, jak wcześniej stwierdzono, dwa ZOD-y – w Kępnie i w Pardubicach. W pierwszym z nich kształciło się według stanu na dzień 1.03.2014 r. 40 studentów trzeciego roku studiów pierwszego stopnia, a w drugim 49 studentów trzeciego roku.

Według udostępnionego harmonogramu zajęć realizowanych dla ciągu ZMR część z nich odbywała się na Wydziale Zarządzania we Wrocławiu oraz na Wydziale Ekonomii w Kępnie (pełny podgląd harmonogramów zajęć udostępniony jest dla studentów w systemie Dziekanat), co realizuje zalecenia dla kształcenia z Zamiejscowych Ośrodkach Dydaktycznych.

Zespół wizytujący, pomimo wielokrotnych próśb, nie otrzymał harmonogramu zajęć odbywających się w ZOD Pardubicach (powinno być 2/3 w ZOD) oraz w siedzibie Uczelni we Wrocławiu (1/3 zajęć). Brak harmonogramów zajęć oznacza także brak możliwości oceny czy zrealizowane zostały planowane wymiary godzinowe zajęć dla tej grupy studentów. Wszystkie inne harmonogramy zostały udostępnione z wyjątkiem prowadzonych zajęć dla grup studentów czeskich, to jest nie tylko w ramach ZOD w Pardubicach (III rok – I st.), a także dla I i II roku – studia I stopnia oraz I i II rok – studia II stopnia.

W ZOD w Pardubicach, w roku 2013/14 na studiach I stopnia było na roku I – 6 studentów, na roku II – 57 studentów, na roku III – 49 studentów, na studiach II stopnia na roku I – 4 studentów, na roku II – 18 studentów (liczby studentów na I i II roku niestacjonarnych studiów I stopnia potwierdzone przez Uczelnię i uzyskane z systemu POL-

on, a na drugim stopniu wynikają z protokołów egzaminacyjnych i systemu POL-on). Zajęcia dydaktyczne dla I i II roku studiów I stopnia były łączone razem w jedną grupę oraz podobnie było dla I i II roku studiów II stopnia, nie jest więc możliwe stwierdzenie, jakie części programów zostały zrealizowane.

Na studiach pierwszego stopnia realizowanych w ramach profilu praktycznego, nie wyodrębniono modułu praktycznego.

W oparciu o przedstawione powyżej rozwiązania należy stwierdzić, że organizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów w kontekście liczebności grup i organizacji zajęć stwarza możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia.

Zasady indywidualizacji procesu kształcenia określone są w Regulaminie Studiów oraz zarządzeniu Rektora nr 13d/2013 z dnia 23.09.2013 r. W Uczelni stosowane są dwie formy indywidualizacji procesu kształcenia.

Indywidualny Plan Studiów i Program Nauczania (IPSiPN) przewidziany jest dla studentów wybitnie uzdolnionych i osiągających wyróżniające wyniki w nauce. Umożliwia on wybór przez studenta w uzgodnieniu z opiekunem naukowym przedmiotów składających się na wymaganą przez program kształcenia liczbę punktów ECTS. Dobór przedmiotów musi zapewniać realizację efektów kształcenia określonych dla kierunku studiów. Indywidualny program studiów jest zatwierdzany przez Dziekana.

Decyzję o rozpoczęciu przez studenta studiów według Indywidualnego Planu Studiów i Programu Kształcenia podejmuje Dziekan, wyznaczając, na wniosek studenta, opiekuna spośród pracowników posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Opiekun opiniuje i zatwierdza plan studiów i program kształcenia, obowiązki studenta w zakresie uczestnictwa w wykładach, ćwiczeniach i innych zajęciach, terminy ich zaliczania, a także terminy składania egzaminów.

Studiujący według IPSiPN uzyskuje prawo do wpisania w dokumentach przez egzaminatora lub Dziekana ocen uzyskanych ze złożonych egzaminów i zaliczeń z dodatkowych przedmiotów lub do informacji o ukończonych specjalnościach, a także prawo do wpisania na dyplomie dodatkowej specjalności, jeśli taką ukończył. Obecnie żaden student ocenianego kierunku studiów nie korzysta z indywidualnego planu studiów.

Indywidualna Organizacja Studiów (IOS) polega na indywidualnym ustalaniu terminów realizacji obowiązków dydaktycznych. Proponowany przez studenta harmonogram egzaminów i zaliczeń, po uzgodnieniu z prowadzącymi dane przedmioty, zatwierdzany jest przez Dziekana. Z IOS mogą w szczególności skorzystać studenci:

- uczestniczący w wymianie międzyuczelnianej i międzynarodowej;
- studiujący równolegle na dwóch kierunkach;
- niepełnosprawni, dotknięci przewlekłą chorobą uniemożliwiającą systematyczne uczestnictwo w zajęciach;
- opiekujący się obłożnie chorym członkiem najbliższej rodziny;
- zakwalifikowani na praktyki zagraniczne w ramach wewnątrz Uczelnianych procedur.

O IOS może ubiegać się student, który ma ukończony i zaliczony pierwszy rok odbywanych studiów. Student niepełnosprawny może ubiegać się, o IOS w dowolnym terminie, przy czym wniosek opiniuje jednostka właściwa do spraw opieki nad niepełnosprawnymi. Zezwolenia na IOS udziela Dziekan na okres jednego semestru. Brak zaliczenia semestru jest podstawą odmowy przedłużenia na kolejny semestr możliwości studiowania wg IOS. Studenci, którzy ukończyli drugi semestr studiów i wyróżniają się postępami w nauce (średnia ocen uzyskana w trakcie dotychczasowego przebiegu studiów, co najmniej 4,5) a także zakwalifikowani na wyjazdy zagraniczne oraz semestralne lub roczne programy w języku obcym realizowane w Uczelni mogą studiować wg Indywidualnych Planu Studiów i Programu Kształcenia. Studia wg tej możliwości polegają na poszerzeniu obowiązującego wszystkich studentów programu kształcenia o dodatkowe przedmioty, o wybraną specjalność prowadzoną w Uczelni lub innych szkołach wyższych, bądź przyjęciu

odrębnego programu kształcenia, a także na możliwości realizowania planu studiów obowiązującego na określonym kierunku lub specjalności w innej niż przyjęta kolejności chronologicznej oraz możliwości uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów w terminach ustalonych indywidualnie z prowadzącymi zajęcia.

Z Indywidualnej Organizacji Studiów korzysta obecnie 7 studentów pierwszego stopnia ocenianego kierunku studiów.

3.2)

Analiza efektów kształcenia, treści programowych oraz stosowanych metod dydaktycznych upoważnia do stwierdzenia, że nie tworzą one spójnej całości.

Na przykład dla przedmiotu „Rynek kapitałowy i pieniężny” jako cele wskazano: zapoznanie z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, poznanie instytucji finansowych i wycenę papierów wartościowych. Cele te są spójne z przyjętymi efektami w zakresie wiedzy i umiejętności. Natomiast treści kształcenia realizowane w formie 9 godzin wykładu i 15 ćwiczeń obejmują wyłącznie prezentację miar, wskaźników, rodzajów analiz, modeli, metod wyceny. Żadne z zagadnień nie odnosi się do instytucjonalnych aspektów rynku i mechanizmów jego funkcjonowania. Poważną wątpliwość budzi możliwość realizacji efektów w zakresie umiejętności w odniesieniu do wskazanego zakresu treści programowych w ramach zajęć prowadzonych jedynie w formie wykładu.

Jako formy realizacji zajęć, jak wskazano powyżej, przeważają w ujęciu godzinowym wykłady, co utrudnia kształtowanie praktycznych umiejętności absolwentów zgodnie z przyjętym praktycznym profilem kierunku.

W sylabusach przedmiotów nie określono stosowanych metod dydaktycznych. Nie ma, zatem możliwości dokonania oceny, w jaki sposób mają być realizowane założone cele i efekty kształcenia.

Uwagi te wskazują, że nie zapewniono pełnej spójności efektów kształcenia, treści programowych, form i metod dydaktycznych.

W ramach poprzedniej oceny kształcenia na kierunku *zarządzanie* przeprowadzonej przez PKA w 2008 r. w ramach niniejszego kryterium sformułowano dwa zalecenia:

1. Poprawienie sylabusów pod kątem aktualnej literatury, uszczegółowienia treści programowych.
2. Zmniejszenie zbyt dużego obciążenia godzinowego na studiach niestacjonarnych.

Uczelnia podjęła działania naprawcze, które można ocenić jako nieskuteczne. Ustalono, bowiem, że:

Ad. 1. Część literatury podawanej w sylabusach jest nadal przestarzała, nie uwzględnia się nowszych wydań – np. z przedmiotu Finanse.

Ad. 2. Liczba godzin zajęć w trakcie dnia jest nadal zbyt duża. Niektóre grupy mają zajęcia w trakcie całego dnia (np. od 9.00 do 18.50) z 10-minutowymi przerwami pomiędzy blokami.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego ocena: częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Czas trwania studiów pierwszego oraz wymiar godzin, zarówno łączny, jak i dla poszczególnych przedmiotów i ich grup należy uznać za prawidłowy, poza praktyką zawodową. Udział zajęć realizowanych w ramach wykładów jest zdecydowanie zbyt duży z punktu widzenia możliwości osiągnięcia efektów kształcenia z zakresie umiejętności. Jedna z oferowanych specjalności („Rachunkowość i zarządzanie finansami”) nie jest zgodna z kierunkiem studiów. Wymiar praktyki zawodowej jest zbyt niski dla profilu praktycznego. Obecnie realizowany program kształcenia nie zawiera większych różnic w stosunku do programów opartych na standardach. Nie ma przesłanek do zaliczenia go do programu o profilu praktycznym.

System punktacji ECTS nie jest w pełni stosowany w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów. Sekwencja przedmiotów określona w planach studiów nie jest w praktyce realizowana – łączenie grup wykładowych z różnych semestrów. Brak możliwości oceny realizacji cyklu kształcenia realizowanego w ZOD w Pardubicach (III rok studia I stopnia), a także dla grup pozostałych roczników, łącznie z cyklem studiów II stopnia. Zdaniem studentów realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia. Uczelnia wprowadziła również cały wachlarz możliwości indywidualizacji procesu kształcenia.

3.2) Nie zapewniono pełnej spójności efektów kształcenia, treści programowych, form i metod dydaktycznych.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Zajęcia dydaktyczne na studiach I i II stopnia prowadzi 97 nauczycieli (Raport Samooceny, str. 21), według własnych analiz zajęcia prowadzi 110 nauczycieli, to jest 18 zgłoszonych do minimum kadrowego, 63 nauczycieli (Załącznik nr 15) oraz 19 nauczycieli czeskich niewskazanych w minimum kadrowym (tylko 1 nauczyciel) oraz w Załączniku 15 (tylko dwóch nauczycieli czeskich). Dla 22 nauczycieli czeskich brak jest możliwości ustalenia, czy ich struktura kwalifikacji umożliwi osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Wśród wszystkich prowadzących zajęcia na kierunku *zarządzanie* (110 nauczycieli) dominuje grupa ze stopniem naukowym doktora w liczbie 63 nauczycieli, 40 magistrów, a tylko 7 profesorów i doktorów habilitowanych. Tak duża dominacja doktorów, a bardzo niski udział samodzielnych pracowników nauki byłby właściwy, gdyby Uczelnia prowadziła kształcenie w ramach profilu praktycznego, a nie ogólnoakademickiego (II stopień). W tej grupie kadry tylko dla 16 z nich (5 pracowników z tytułem profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego i 11 adiunktów) Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, co nie jest sprzyjające dla rozwoju badań naukowych związanych z kształceniem na kierunku *zarządzanie*.

Wśród kadry nauczającej ze stopniami naukowymi dominuje kadra z dorobkiem w dziedzinie nauk ekonomicznych, a tylko wśród osób ze tytułem zawodowym magistra znajdują się reprezentanci: informatyki, matematyki, filologii.

Obsada zajęć dydaktycznych jest na ogół prawidłowa, z wyjątkiem osób wskazanych w załączniku do raportu, którzy w latach 2011-2014 nie opublikowali żadnego artykułu, co utrudnia ocenę zgodności prowadzonego przedmiotu z ich dorobkiem naukowym. Podobna sytuacja dotyczy także wszystkich 22 wykładowców czeskich, dla których nie przedstawiono żadnych informacji o ich dorobku naukowym, z wyjątkiem jednej osoby, która jest w minimum kadrowym.

W pozostałych przypadkach poszczególne przedmioty prowadzą specjaliści, których wiedza poparta jest stopniem naukowym i dorobkiem publikacyjnym. Liczba przedmiotów prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli i ich obciążeń nie budzi zastrzeżeń, ale szkoda, że promotorami prac licencjackich i magisterskich w tak małym stopniu są samodzielni pracownicy nauki, tylko osoby zatrudnione na umowę zlecenie (10 osób).

4.2)

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku *zarządzanie*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, związane z

umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów – zgodnie z wymaganiami określonymi w § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. z 2014 r. poz. 131), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *zarządzanie* w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu – Wydział Zarządzania we Wrocławiu, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Wszystkie oświadczenia zostały podpisane w terminie zgodnym z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, tj. w maju i czerwcu 2013 r., za wyjątkiem jednej osoby, która została zatrudniona w Uczelni od początku semestru letniego 2014 r., tj. od dnia 22.02.2014 r.

Zgodnie z informacjami zawartymi w tych oświadczeniach wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, a także są zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 i 2 wymienionego wyżej rozporządzenia.

Analiza tej dokumentacji pozwala na stwierdzenie, iż wymagania określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia wymienionego powyżej są spełnione, bowiem do minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów Uczelnia wskazała 18 osób, z tego 6 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, oraz 12 osób ze stopniem naukowym doktora.

Uczelnia poinformowała Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (pismo Rektora z dnia 27.01.2014) o zaprzestaniu spełniania przez Wydział Zarządzania Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia na kierunku *zarządzanie* od dnia 1 listopada 2013 r. Uczelnia powinna w terminie 12 miesięcy, licząc od momentu zaprzestania spełniania minimum kadrowego, tj. od 1 listopada 2013 r. spełniać wymagania dotyczące obsady kadrowej (pismo DKN.ZNU.6023.18.3.2014.ŁA z dnia 11.03.2014 r.).

W świetle powyższego nie jest obecnie możliwe stwierdzenie spełnienia wymagań określonych w § 15 ust. 1 wymienionego wyżej rozporządzenia. Brak jest, bowiem jednej osoby z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego (zgłoszono tylko 5 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych). Ocena spełnienia ilościowego kryterium minimum kadrowego nie będzie dotyczyła studiów II stopnia.

W teczках osobowych znajduje się również dokumentacja związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej.

Prawie wszystkie wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku *zarządzanie*, co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicy) oraz co najmniej 60 godzin (doktorzy), co spełnia wymagania określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia. *Wymagań w tym zakresie nie spełniają 4 osoby.*

Minimum kadrowego dla studiów I stopnia dla profilu praktycznego oraz dla studiów II stopnia profilu ogólnoakademickiego musi spełniać warunki stawiane dla profilu ogólnoakademickiego dla obszaru nauk społecznych dla kierunku *zarządzanie*. Do minimum kadrowego Uczelnia zgłosiła 18 osób, z których można zaliczyć 14 osób, w tym 12 osób do minimum dla studiów I i II stopnia oraz dwie osoby tylko do studiów I stopnia. Wśród 12 zaliczonych osób do studiów I i II stopnia jest 3 samodzielnych pracowników nauki i 9 adiunktów, a w grupie osób stanowiących minimum tylko dla I stopnia jest 1 samodzielny pracownik i 1 adiunkt.

Nie można zaliczyć 4 osób do minimum kadrowego, tj. 1 pracownik ze stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 3 osoby ze stopniem naukowym doktora z powodu

nie wykonania wymaganej liczby godzin dydaktycznych, ale ich dorobek naukowy jest z dyscyplin, do których przypisano kierunkowe efekty kształcenia (szczegóły zob. Załącznik 5).

Z powyższego wynika, że w roku akademickim 2013/2014 na studiach I stopnia kierunku *zarządzanie* minimum kadrowe jest spełnione, dla spełnienia tego warunku dla studiów II stopnia brakuje 3 samodzielnych pracowników nauki (nie wliczając zwiększenia liczbowego kadry w związku z prowadzonymi dwoma zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi), ale odступujemy od oceny dla studiów II stopnia, co podano powyżej.

Skład minimum kadrowego na kierunku *zarządzanie* prowadzonego na Wydziale Zarządzania w perspektywie długookresowej jest w miarę stabilny, bowiem 9 osób wskazanych do minimum kadrowego zatrudnionych zostało na czas nieokreślony, pozostałe 9 osób na czas określony, tj. do 30.09.2016 r. – 4 osoby, do 30.09.2018 r. – 4 osoby oraz do 30.09.2019 r. – 1 osoba. *Brak jest jednej osoby do spełnienia wymagań minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia na ocenianym kierunku studiów.*

Dla 16 osób wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, zaś tylko dla 2 osób – dodatkowym miejscem pracy. Wszystkie osoby zostały zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla studiów I stopnia dla kierunku *zarządzanie* (14 osób) do liczby studentów na tym kierunku (337 studentów, bez ZOD) jest spełnione i wynosi 1: 24, co spełnia wymagania określone w § 17 ust. 3 cytowanego wyżej rozporządzenia.

Załącznik nr 6 . Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

Ogólna ocena hospitowanych zajęć jest pozytywna. Były to w większości przypadków poprawnie prowadzone zajęcia (oczywiście te zajęcia, które się odbyły) zarówno z punktu widzenia doboru treści, jak i metod opartych na prezentacji multimedialnej – (szczegółowe uwagi zob. Załącznik nr 6).

W stosunku do roku 2008, w którym odbyła się druga ocena jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie*, nastąpiły zmiany w składzie tego minimum, bowiem 8 osób (3 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 5 doktorów), to nauczyciele akademicy, którzy tworzyli to minimum w roku 2008.

4.3).

Istotnym elementem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest prowadzenie przez Uczelnię właściwej polityki kadrowej, w tym właściwy dobór nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na ocenianym kierunku studiów.

Zasady polityki kadrowej w WSZ „Edukacja” dotycząca nauczycieli akademickich zostały wprowadzone w życie Zarządzeniem nr 10a/2013 Rektora WSZ Edukacja z dnia 15.07.2013r. w sprawie wprowadzenia Zasad prowadzenia polityki kadrowej dotyczącej nauczycieli akademickich obowiązujące w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu (Załącznik nr 16). Działania w zakresie polityki kadrowej WSZ „Edukacja” określone w załączniku do powyższego Zarządzenia Rektora obejmują następujące obszary:

- cele polityki kadrowej,
- strategia polityki kadrowej,
- planowanie zatrudnienia i nabór pracowników,
- ocena pracowników,
- rozwój pracowników (podnoszenie kwalifikacji, udział w badaniach naukowych, pomoc w przygotowaniu publikacji naukowych),
- odpowiedzialność.

Planowanie zatrudnienia opiera się na ściśle określonych podstawach np. wynikających z obowiązkowego pensum dydaktycznego, uwarunkowań tzw. minimum kadrowego dla kierunków studiów, a także liczby studentów. W kontekście minimum

kadrowego zasadnicze znaczenie ma liczba profesorów oraz doktorów habilitowanych oraz deklarowane przez nauczycieli zatrudnienie w WSZ „Edukacja”, jako podstawowym miejscu pracy.

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Oceny Okresowej Nauczycieli Akademickich Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja”, system oceny kadr składa się z następujących elementów:

- bieżącej oceny nauczycieli akademickich przez ich przełożonych,
- okresowej oceny nauczycieli akademickich (nie rzadziej niż raz na dwa lata).

Podstawą dokonania oceny nauczycieli akademickich są opinie bezpośredniego przełożonego, rzetelność w realizowaniu obowiązków dydaktycznych, w tym przy opracowaniu programów studiów, publikacje dydaktyczne, opieka naukowo-dydaktyczna nad studentami, wyniki badań własnych i zespołowych, własny rozwój naukowy. Jednym z narzędzi w systemie oceniania okresowego jest „Arkusz oceny okresowej nauczycieli akademickich”, w którym występują następujące elementy:

- informacje o osiągnięciach naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych, które podaje oceniany w formie samooceny;
- opinie studentów dotyczące nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia – głównie na podstawie ewaluacji elektronicznej;
- opinię Kierownika Katedry (bezpośredniego przełożonego);
- ocenę końcową Uczelnianej Komisji Oceniającej jako: pozytywna, pozytywna z zaleceniem opiniowania za rok, pozytywna z zaleceniem zmiany stanowiska i negatywna.

Studenci wyrażają opinię poprzez dobrowolne i anonimowe wypełnianie ankiet ewaluacyjnych w elektronicznym systemie po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych. Wyniki studenckich ocen pracy nauczycieli omawiane są podczas posiedzeń Rad Wydziałów, oraz Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Władze WSZ „Edukacja” przykładają dużą wagę do rozwoju zawodowego pracowników, w szczególności młodych pracowników - zatrudnionych na stanowiskach adiunkta. Uczelnia chętnie uczestniczy w procesie wspomagania pracowników w podnoszeniu kwalifikacji, uzyskiwaniu kolejnych stopni naukowych, będąc partnerem merytorycznym i finansowym, między innymi stwarzając dogodne warunki do prowadzenia badań naukowych oraz przygotowywania publikacji naukowych. Politykę kadrową WSZ Edukacja prowadzi Rektor Uczelni w porozumieniu z Kanclerzem i Konwentem.

Założenia polityki kadrowej nie są w pełni realizowane, ponieważ nie spełnienie warunku minimum kadrowego na kierunku *zarządzanie* jest potwierdzeniem słabej skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w tym zakresie. Procedury: *Proces PJ – 5 ZARZĄDZANIE PERSONELEM*, *Proces PJ – 8 PLANOWANIE I ORGANIZACJA STUDIÓW i KURSÓW*, *Proces PJ – 15 PRACOWNICY DYDAKTYCZNI* oraz *Proces PJ – 16 WERYFIKACJA PROCESU KSZTAŁCENIA I JEGO EFEKTÓW* w określonych działaniach przewidzianych w tych procesach nie przewidują kontroli spełniania warunku minimum kadrowego. Wśród 18 zgłoszonych nauczycieli: dwóch nie prowadziło żadnych zajęć dydaktycznych, a dla pozostałych dwóch warunek minimalnej liczby godzin (30/60 godzin) nie został spełniony, co również potwierdza niską skuteczność tego Systemu.

Na spotkaniu Zespołu Oceniającego z kadrą brali udział pracownicy stanowiący minimum kadrowe oraz prowadzący zajęcia na kierunkach studiów *zarządzanie* zarówno w Wydziale Zarządzania we Wrocławiu, jak i w Wydziale Turystyki w Kłodzku. Opinie nauczycieli akademickich, którzy przybyli na spotkanie, koncentrowały się wokół zagadnień związanych z głównymi wyróżnikami tożsamości kierunków studiów na obu Wydziałach, ale także dotyczyły dalszego rozwoju kierunków oraz Uczelni. Uczestnicy spotkania podkreślali przede wszystkim:

- na motywy podjęcia studiów w Uczelni, które wynikają, między innymi, z atrakcyjnego programu kształcenia, dużych kompetencji oraz wysokiego poziomu naukowego kadry dydaktycznej, dobrej atmosfery panującej w Szkole czy sprzyjającej procesowi kształcenia infrastruktury dydaktycznej,
- specyficzny sposób promowania Uczelni, która pozyskuje swych kandydatów, w przeważającej ilości, poprzez tzw. marketing szeptany. Tylko około 8 % studentów rozpoczyna naukę dowiadując się o Szkole z mediów,
- duże wykorzystanie w programie kształcenia metod aktywnych, takich jak np. case study, projekty badawcze, czy narzędzi informatycznych,
- eksponowanie nowych treści kształcenia uwzględniających współczesne trendy w zarządzaniu wynikających z dorobku naukowego pracowników,
- kontakty międzynarodowe i stopień umiędzynarodowienia.

W czasie spotkania sygnalizowano również te obszary dotyczące funkcjonowania Uczelni i Wydziałów, które wymagają większego niż dotychczas zdynamizowania. Do nich pracownicy zaliczają;

- brak interdyscyplinarnych zespołów naukowych i naukowo-badawczych,
- duże obciążenie zajęciami dydaktycznymi co wpływa na rozwój naukowy pracowników,
- zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia Uczelni,
- wprowadzenie zajęć w języku angielskim.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego *ocena: znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Zajęcia dydaktyczne na studiach I i II stopnia prowadzi 110 nauczycieli, w tym: 7 profesorów i doktorów habilitowanych, 63 doktorów i 40 magistrów. Tak duża dominacja doktorów i magistrów, a bardzo niski udział samodzielnych pracowników nauki byłby właściwy gdyby Uczelnia prowadziła kształcenie w ramach profilu praktycznego, a nie ogólnoakademickiego (II stopień). W tej grupie kadry tylko dla 16 z nich (5 pracowników z tytułem profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego i 11 adiunktów) Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, co nie jest sprzyjające dla rozwoju badań naukowych związanych z kształceniem na kierunku *zarządzanie*.

Obsada zajęć dydaktycznych jest na ogół prawidłowa, z wyjątkiem 7 osób, którzy w latach 2011-2014 nie opublikowali żadnego artykułu, co utrudnia ocenę możliwości realizacji przez nich przedmiotowych efektów kształcenia. Podobna sytuacja dotyczy także wszystkich 22 wykładowców czeskich, dla których nie przedstawiono żadnych informacji o ich dorobku naukowym, z wyjątkiem jednej osoby, która jest w minimum kadrowym. W pozostałych przypadkach poszczególne przedmioty prowadzą specjaliści, których wiedza poparta jest stopniem naukowym i dorobkiem publikacyjnym. Liczba przedmiotów prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli i ich obciążeń nie budzi zastrzeżeń. Promotorami prac licencjackich i magisterskich w małym stopniu są samodzielni pracownicy nauki.

4.2) Warunek minimum kadrowego dla studiów I stopnia dla profilu praktycznego dla obszaru nauk społecznych dla kierunku *zarządzanie* jest spełniony, ponieważ można zaliczyć do tej grupy tylko 14 osób spośród wskazanych 18 osób. Wśród niezliczonych osób znajduje się 1 samodzielny pracownik ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (wykonał 12 godzin na minimum 30 godzin) oraz 3 osoby ze stopniem naukowym doktora. Dwie osoby nie wykonały w roku akademickim 2013/2014 żadnych

zajęć dydaktycznych, a pozostała jedna osoba wykonała tylko 6 godzin na minimum 60 godzin. Odstąpiono od oceny minimum kadrowego dla studiów II stopnia.

4.3) Założenia polityki kadrowej nie są w pełni realizowane, ponieważ nie spełnienie warunku minimum kadrowego na kierunku *zarządzanie* jest potwierdzeniem słabej skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w tym zakresie.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu zlokalizowana jest przy ul. Krakowskiej 56-62, na działce o powierzchni ponad 1,2 ha. Pomieszczenia dydaktyczne usytuowane są w 4 budynkach (Budynek A – obiekt główny, pomieszczenia administracyjne, dydaktyczne, biblioteka i czytelnia; Budynek B – 2 aule, Budynek C – 2 sale wykładowe, Budynek M – 7 sal ćwiczeniowych i seminaryjnych). Łączna powierzchnia użytkowa obiektów wynosi 8.5 tys.m².

Uczelnia posiada obecnie 65 sal dydaktycznych, w tym 7 auli mieszczących od 100 do 270 osób, 36 sal konwersatoryjnych 30 – 40 osobowych, 8 laboratoriów językowych, 12 laboratoriów komputerowych oraz pracownię – laboratorium psychologii i komunikacji społecznej w biznesie, nawiązujące do podobnych placówek funkcjonujących w wyższych Uczelniach europejskich. Wysiłki inwestycyjne Uczelni ukierunkowane na likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i technicznych spowodowały pełne przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych. Przystosowano węzły sanitarne (toalety) dla niepełnosprawnych, wyznaczono miejsca parkingowe dla ich pojazdów, zmodernizowano dźwig osobowy, co stworzyło wszystkim niepełnosprawnym ruchowo możliwość poruszania się po całym obiekcie bez barier architektonicznych i technicznych. Stworzono dobre warunki dla odpoczynku studentów w czasie wolnym między zajęciami na klatkach schodowych głównego budynku.

Bazę lokalową dla ZOD Kępno stanowią obiekty należące do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Kępnie, przy ul. Sienkiewicza 25. Znajduje się tutaj wystarczająca ilość sal wykładowych i konwersatoryjnych, w których istnieją dobre warunki do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Pomieszczenia udostępniane są WSZ „Edukacja”, na podstawie umowy najmu, która zawierana jest z ZSP nr 1 na początku każdego roku akademickiego.

Bazę lokalową Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” dla Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Pardubicach (Republika Czeska) stanowi obiekt należący do szkoły średniej o profilu zawodowym w Rybitvi, Sokolovská 148. Bazę szkoły stanowią sale przystosowane do prowadzenia dydaktyki.

W chwili obecnej Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu dysponuje łącznie 13 pracowniami komputerowymi, z czego 9 posiada Wydział Zarządzania w siedzibie głównej Uczelni przy ul. Krakowskiej 56-62, kolejne 2 zlokalizowane są w Wydziale Turystyki w Kłodzku oraz 2 w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym w Kępnie. Wszystkie pracownie we Wrocławiu wyposażone są od 17 do 20 komputerów każda i wykorzystywane do zajęć dydaktycznych. Warto zaznaczyć, iż dwie z wyżej wymienionych pracowni przygotowane zostały do prowadzenia zajęć w większych grupach, w razie konieczności, poprzez możliwość łączenia dwóch pracowni w jedną.

Uczelnia uczestniczy w projekcie Microsoft DreamSpark Premium, który daje dostęp do szerokiego wachlarza oprogramowania Microsoft do laboratoriów, dla studentów i wykładowców. Do dyspozycji są m.in. systemy operacyjne - także serwerowe, serwery i systemy bazodanowe, języki oprogramowania. Ponadto w laboratoriach dostępne są Pakiety

biurowe Microsoft Office, języki programowania Borland, oprogramowanie do składu Quark Xpress, oprogramowanie graficzne Adobe i wiele innych programów. Wydział Zarządzania posiada kilkanaście projektorów multimedialnych wraz z laptopami do prowadzenia zajęć poglądowych lub prezentacji.

W opinii studentów baza dydaktyczna Wydziału Zarządzania jest bardzo dobra. Liczba sal oraz wielkość pomieszczeń jest ich zdaniem odpowiednia. Zdaniem studentów wyposażenie sal jest odpowiednie, dzięki czemu mają okazję do efektywnego zdobywania wiedzy i umiejętności praktycznych. Studenci odbywają zajęcia w jednym budynku. Na terenie budynku studenci mają zapewniony bezprzewodowy dostęp do Internetu.

Biblioteka. Najdynamiczniej rozwijającą się jednostką Uczelni jest Biblioteka jako najistotniejszy element systemu bibliotecznego-informacyjnego Uczelni. Na system biblieczny Uczelni składa się Biblioteka Główna funkcjonująca na Wydziale Zarządzania we Wrocławiu oraz punkty biblieczne działające przy Wydziale Turystyki w Kłodzku oraz Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym w Kępnie. Na gromadzony księgozbiór składają się pozycje z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych. Do dyspozycji czytelników są również podstawowe wydawnictwa ogólne (encyklopedie, słowniki, leksykony, bibliografie). Zasoby są stale wzbogacane o najnowszą literaturę dla wszystkich kierunków studiów. Biblioteka działa w oparciu o system komputerowy: MAK, którym posługuje się w procesie gromadzenia, opracowania i udostępniania księgozbioru. Ogólny stan biblioteki to ponad 23110 woluminów i 14 tytułów zaprenumerowanych czasopism, w tym czasopisma o tematyce zarządzania: „Ekonomia i organizacja przedsiębiorstwa”, „Harvard Business Review Polska”, „Marketing w praktyce”, „Przegląd organizacji”, „Zarządzanie zasobami ludzkimi”. Przy zakupach nowych pozycji Uczelnia także uwzględnia propozycje zgłaszane na bieżąco przez wykładowców oraz studentów. Biblioteka posiada swoją stronę internetową, na której oprócz podstawowych informacji (godzin pracy, regulaminu, wykazu prenumerowanych czasopism) znajduje się Katalog on-line książek oraz Wirtualny Informator. Prowadząc działalność biblioteczną-informacyjną szczególny nacisk położono na możliwość uzyskania przez czytelników informacji zarówno o księgozbiorze biblioteki jak i innych gromadzonych materiałach bibliecznych. W tym celu bibliotekarze prowadzą m.in. szkolenia biblieczne (obligatoryjne dla studentów pierwszego roku studiów), pomocne przy poszukiwaniu literatury oraz zapoznające z działalnością Biblioteki Uczelni. Studenci przygotowujący prace licencjackie lub magisterskie odbywają szkolenia w zakresie prawidłowego sporządzania bibliografii, przypisów oraz umiejętnego korzystania z baz elektronicznych oraz zasobów Internetu.

Biblioteka gromadzi także dorobek naukowy pracowników WSZ „Edukacja”. W tym celu została utworzona baza „Bibliografia pracowników Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja”, która zawiera informacje bibliograficzne zarówno o wydawnictwa zwartych, jak i ciągłych pracowników naukowych Uczelni.

W 2014r. Uczelnia przystąpiła do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Dzięki temu uzyskano dostęp sieciowy do obcojęzycznych baz danych. Umożliwiono korzystanie z baz: Elsevier, Scopus, Springer, Web of Knowledge, Wiley, Nature i Science, Ebsco. Stanowi to istotne wsparcie w prowadzonych pracach badawczych i rozwojowych pracowników naukowych i studentów naszej Uczelni.

Studenci ocenianego kierunku korzystają z punktu bibliotecznego znajdującego się w budynku Uczelni. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym bardzo pozytywnie wypowiadali się o zbiorach bibliecznych i dostępie do czasopism branżowych. Punkt biblieczny otwarty jest nie tylko w weekend, ale także w ciągu tygodnia, co jest dodatkowym plusem.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: *w pełni*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wydział spełnia wymagania w zakresie bazy dydaktycznej. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych gwarantuje prawidłową realizację procesu dydaktycznego. Biblioteka Uczelniana zapewnia studentom dostęp do niezbędnych książek, skryptów, czasopism potrzebnych do poszczególnych przedmiotów oraz wykorzystywanych przy pisaniu prac licencjackich.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Badania naukowe prowadzone przez kadrę naukowo - dydaktyczną Wydziału Zarządzania we Wrocławiu są ściśle powiązane z badaniami naukowymi prowadzonymi na Wydziale Turystyki w Kłodzku. Prowadzone są głównie przez pracowników naukowo-dydaktycznych związanych z podstawowym miejscem pracy, na którym Wydział Zarządzania już od kilku lat ma prawo do prowadzenia studiów II stopnia. Z pośród 15 osób zgłoszonych do minimum kadrowego kierunku na Wydziale Zarządzania, aż 9 osób stanowi minimum kadrowe na studiach I stopnia na kierunku zarządzanie na Wydziale Turystyki w Kłodzku. Wyniki badań tej części kadry rozkładają się na dwa Wydziały.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale Zarządzania w WSZ „Edukacja” uzyskały ocenę **B** w parametrycznej ocenie dokonanej przez MNiSzW (w 2006 – 3 kategoria naukowa), co zaowocowało otrzymywaniem funduszy statutowych na badania.

Na podstawie oceny parametrycznej Wydział Zarządzania w kolejnych latach otrzymał dotacje na badania statutowe, na rok 2007 (102 tys. zł), 2008 (102 tys. zł), 2009 (76 tys. zł), 2010 (70 tys. zł), 2011 (111 tys. zł.), 2012 (102 tys. zł), 2013 (90 tys. zł), co łącznie za lata 2007 – 2013 dało kwotę: 653 tys. złotych, średniorocznie w okresie 7 lat dotacja ministerialna na badania wynosiła około 93 tys. złotych.

Ponadto w ocenie parametrycznej czasopism przeprowadzonej przez MNiSzW Kwartalnik „Gospodarka Rynek Edukacja” wydawany przez WSZ „Edukacja” we Wrocławiu uzyskał 6 punktów (pozycja 737 na liście B z dnia 17-12-2014). Czasopismo to reprezentuje dyscypliny naukowe: Nauki o poznaniu i komunikacji społecznej, Pedagogika, Ekonomia, Nauki o zarządzaniu, Nauki o mediach. Czasopismo wydawane jest od roku 2000, a od roku 2011 dostępne jest także w wersji on-line.

Wiele badań, jak i konferencji jest organizowanych wspólnie przez Wydział Zarządzania we Wrocławiu i Wydział Turystyki w Kłodzku. Wydawane są też Uczelniane publikacje, który mają charakter wspólny.

Dokumentacja dotycząca wspólnych badań naukowych związanych z Wydziałem Zarządzania we Wrocławiu, a dotyczących badań w obszarze kształcenia na realizowanym kierunku Zarządzanie zawierają Załączniki nr 18 – 25 dołączone do Raportu Samooceny.

W badaniach naukowych uczestniczą i dużą aktywność wykazują studenci kół naukowych związanych z ocenianym kierunkiem. Pod kierunkiem pracowników naukowych studenci przygotowują referaty na konferencje kół naukowych organizowane w różnych ośrodkach akademickich oraz publikacje. Rekrutacja do kół naukowych odbywa się poprzez informacje przekazywane przez opiekunów, jak i ogłoszenia zamieszczone na tablicach informacyjnych oraz stronie internetowej. Na spotkaniu zespołu oceniającego z kołami naukowymi, wielu studentów potwierdziło, że bierze udział w różnych projektach naukowych. Często też uczestnictwo i praca w danym zespole badawczym pozwala im na stworzenie na tej podstawie pracy dyplomowej. Doświadczenie naukowe zdobyte na Uczelni wykorzystują też w publikacjach i podczas prelekcji na konferencjach naukowych.

Wydział stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej, ale ze względu na

realizację tylko trybu niestacjonarnego brak większego zainteresowania ze strony studentów zdobycia tych umiejętności.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Rezultaty prowadzonych badań naukowych na Wydziale Zarządzania we Wrocławiu są wykorzystywane w procesie kształcenia. Wydział w ocenie parametrycznej uzyskał ocenę B (2013). Wydawane czasopismo – kwartalnik „Gospodarka, Rynek, Edukacja” w ocenie parametrycznej uzyskało 6 punktów. Od 2007 roku ministerialne dofinansowania wspierają średnio w kwocie ponad 90 tys. zł. badania naukowe. Wydział stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej, ale ze względu na realizację tylko trybu nie stacjonarnego brak większego zainteresowania ze strony studentów zdobycia tych umiejętności.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Zasady rekrutacji na pierwszy rok studiów pierwszego i drugiego stopnia określone są w uchwałach podejmowanych przez Senat. Zasady i tryb rekrutacji w roku akademickim 2013/2014 zostały określone w Uchwale Senatu WSZ „Edukacja” nr 2/2012 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie zasad i trybu przyjmowania na pierwszy rok studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2013/2014. Wstęp na studia jest wolny. Warunkiem przyjęcia na studia jest złożenie w wyznaczonym przez Uczelnię terminie kompletu wymaganych dokumentów, pozytywne przejście procedury kwalifikacyjnej, podpisanie umowy o świadczenie usług edukacyjnych oraz uiszczenie opłaty wpisowej. Kandydaci na studia przyjmowani są według kolejności zgłoszeń, tj. złożenia podania wraz z wymaganą dokumentacją i wniesienia opłaty. Od kandydatów na studia pierwszego stopnia wymagane jest posiadanie świadectwa dojrzałości, a od kandydatów na studia drugiego stopnia dyplomu ukończenia studiów, co najmniej pierwszego stopnia. Absolwenci szkół średnich będący laureatami bądź finalistami olimpiad stopnia centralnego przyjmowani są w pierwszej kolejności. Kandydaci na studia pierwszego i drugiego stopnia będący cudzoziemcami przyjmowani są pod warunkiem spełnienia dodatkowych kryteriów wynikających z ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestnictwa w badaniach naukowych i pracach rozwojowych.

Rekrutacja odbywa się dwa razy do roku. Limity przyjęć określa na wniosek Rektora Konwent Uczelni w formie uchwały. Na rok 2013/2014 wynosiły one dla kierunku *zarządzanie* dla studiów stacjonarnych pierwszego stopnia 200 osób na semestr zimowy i 50 na semestr letni, dla studiów niestacjonarnych 600 na semestr zimowy i 100 na letni, dla studiów stacjonarnych drugiego stopnia 200 osób na semestr zimowy i 50 na letni oraz 600 na studia niestacjonarne w semestrze zimowym i 100 w semestrze letnim. Informacje o zasadach rekrutacji dostępne są w siedzibie Uczelni oraz na jej stronie internetowej. Osoby przyjęte i nie przyjęte na studia otrzymują pisemną decyzję Dziekana wraz z pouczeniem o trybie odwoławczym. Od decyzji tej przysługuje odwołanie do Rektora.

Uchwała Senatu WSZ „Edukacja” nr 2/2012 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie zasad i trybu przyjmowania na pierwszy rok studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2013/2014 przewidywała prowadzenie rekrutacji na studia pierwszego stopnia na oceniany kierunek studiów na Wydziale Zarządzania we Wrocławiu, Wydziale Turystyki

w Kłodzku, Wydziale Ekonomii w Kępnie, Wydziale Zamiejscowym w Pardubicach oraz na studia drugiego stopnia na Wydziale Zarządzania we Wrocławiu.

Rekrutacja na Wydział w Kępnie i Pardubicach nie powinna być prowadzona od roku akademickiego 2012/2013. Na rok akademicki 2014/2015 prowadzona jest rekrutacja na Wydziale Zarządzania w Hradie Kralove (Czechy), nie zgodnie z przepisami prawa.

Zasady rekrutacji kandydatów na pierwszy rok studiów są zgodne z obowiązującymi przepisami. Ze względu na oparcie rekrutacji na zasadzie kolejności zgłoszeń nie umożliwiają one doboru kandydatów z punktu widzenia posiadanej przez nich wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Zasady rekrutacji nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów.

Zasady rekrutacji zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym umożliwiają selekcję kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności kluczowe dla uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Przykładem potwierdzającym tę tezę jest kwalifikowanie w pierwszej kolejności na studia pierwszego stopnia tych kandydatów, którzy zostali zwolnieni z postępowania kwalifikacyjnego z uwagi na status laureatów bądź finalistów olimpiad stopnia centralnego. Dalsze kwalifikowanie kandydatów według liczby uzyskanych punktów wskazuje na fakt, iż zasady rekrutacji są ustalone w taki sposób, by realizacja zakładanych efektów kształcenia była możliwa.

7.2)

Przyjęty w Uczelni system punktów ECTS nie jest w pełni stosowany w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów. Szkoła nie przedstawiła kalkulacji nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W sylabusach przedmiotów jako obciążenia pracą studenta ujęte są jedynie godziny zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela.

System oceny osiągnięć studentów określony w Regulaminie Studiów, innych regulacjach wewnętrznych Uczelni dotyczących procesu kształcenia oraz sylabusach zapewnia niezbędną przejrzystość ich formułowania. Przepisy te przewidują możliwość uzyskiwania wyjaśnień odnośnie wystawionych ocen oraz procedury odwoławcze, co sprzyja obiektywizmowi ich formułowania. Wymagania odnoszące się do poszczególnych przedmiotów są określone w ich sylabusach.

Na studiach pierwszego stopnia studenci zdają 14 egzaminów. Jest to liczba niewielka przy studiach trwających 6 semestrów, gdyż na semestr przypada przeciętnie niewiele ponad 2 egzaminy. Są one dość nierównomiernie rozmieszczone w semestrach, gdyż ich liczba jest kolejno następująca (dla ciągu ZMT): 3, 3, 4, 1, 2, 1. Egzaminami objęta jest większość przedmiotów podstawowych i kierunkowych oraz język obcy. Natomiast pozostałe przedmioty kończą się zaliczeniem z oceną.

Studenci studiów drugiego stopnia zdają łącznie 10 egzaminów. Objęta jest nimi, zatem większość przedmiotów przekazujących treści podstawowe i kierunkowe. Rozłożone są one dość nierównomiernie pomiędzy poszczególne semestry (dla ciągów MUG, MUH, MUI) odpowiednio: 4, 2, 3, 1. Obciążenie egzaminami nie jest, zatem zbyt duże.

Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym przydział punktów ECTS w pełni oddaje nakład pracy, jaki muszą włożyć, aby uzyskać zaliczenia z danego przedmiotu.

Zdaniem studentów system oceny ich osiągnięć jest obiektywny i przejrzysty. Na spotkaniu zaznaczyli, że od momentu rozpoczęcia prowadzenia zajęć znają zarówno wymagania stawiane przez nauczycieli akademickich odnośnie prowadzonych zajęć, jak i wymagania egzaminacyjne, a ich realizacja w toku studiów jest konsekwentna. Egzaminy i zaliczenia są przeprowadzane z poszanowaniem studenta i w pełni odpowiadają wymogom przedstawionym na początku semestru. Studenci są przez swoich egzaminatorów informowani o prawie do powtórzenia egzaminu oraz prawie skorzystania z możliwości egzaminu komisyjnego. Studenci po napisanym egzaminie mają dostęp do swoich prac

zaliczeniowych oraz uzyskania informacji zwrotnej o popełnionych błędach w czasie godzin wyznaczonych przez wykładowców na konsultacje.

Trafność i skuteczność przyjętych rozwiązań należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia transparentności formułowania wymagań i ocen. Potwierdzeniem tego stanu rzeczy mogą być wyniki wypełnianej przez studentów papierowej ankiety oceniającej zajęcia. Wyniki te sugerują m.in., że z kryteria oceny studentów przedstawiane są na zajęciach w sposób przejrzysty.

7.3)

System ECTS służy podnoszeniu mobilności studentów. Dzięki niemu zapewniona jest uznawalność zaliczeń przedmiotów realizowanych poza Uczelnią macierzystą. Popularyzacja wiedzy na temat systemu ECTS m.in. poprzez umieszczanie w sylabusach liczby punktów przypisanych poszczególnym przedmiotom, także przekłada się na skłonność studentów do podejmowania nauki poza podstawową jednostką.

WSZ „Edukacja” we Wrocławiu ma podpisanych wiele umów z Uczelniami zagranicznymi, m. in. w Niemczech, Czechach, Węgrzech.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym jednak nie są zainteresowani wymianą zagraniczną. Spotkania propagujące wyjazdy w ramach programu Erasmus odbywają się na początku każdego semestru. Jeszcze żaden student danej jednostki nie uczestniczył w wymianie. Powodami takiego stanu są zobowiązania studentów na miejscu zamieszkania i charakter studiów.

7.4)

Opiekę naukową nad studiumjącymi należy postrzegać w powiązaniu z opieką dydaktyczną. System opieki naukowo-dydaktycznej opiera się na indywidualnym planie studiów i programie kształcenia.

Na Wydziale Zarządzania funkcjonuje system opieki dydaktycznej nad studentami kierunków i lat studiów. Opiekunowie zaznajamiają studentów z regulaminem studiów, założeniami programowymi i możliwościami wyboru ścieżki kształcenia. Do zadań opiekunów należy także współpraca z pracownikami administracyjnymi z obsługi studenta i w razie potrzeby pomoc studentom w sprawach związanych z tokiem studiów, a także w sprawach socjalno-bytowych.

Studenci podkreślają bardzo dobre relacje z kadrą dydaktyczną. Ich zdaniem jest to kadra wykwalifikowana, bardzo dobrze przygotowana merytorycznie i przyjazna studentom. Przepływ informacji między studentem, a prowadzącym uważają za bardzo dobry. Prowadzący są obecni na wyznaczonych przez siebie godzinach konsultacji, oraz nie odmawiają pomocy poza godzinami zajęć.

Jeżeli chodzi o wybór seminarium dyplomowego, jest on dowolny i uzależniony od zainteresowania i osiągnięć studenta. Wielkość grup seminaryjnych jest zależna od możliwości wykładowcy, ale w opinii studentów liczba studentów w grupach jest odpowiednia. Studenci mają dowolność w wyborze tematu pracy dyplomowej i jak podkreślają, zawsze mogą liczyć na pomoc swoich promotorów. Zajęcia seminaryjne pozwalają studentowi na indywidualną - ale nadzorowaną przez promotora - pracę ukierunkowaną na rozwiązanie problemu z zakresu teorii lub praktyki. Zwieńczeniem seminarium jest praca dyplomowa. Studenci jak sami podkreślają bardzo dużo czasu spędzają na Uczelni.

Studentom zapewniana jest pomoc o charakterze informacyjnym. W szczególności jej zapewnianiu służy struktura sylabusów gwarantująca studentom dostęp do kompletnych informacji o przedmiotach. W strukturze sylabusów zawarte są ogólne informacje o przedmiocie, jak i o danym cyklu kształcenia. Studenci mają, zatem ułatwiony dostęp (m.in. poprzez system internetowy) do informacji o m.in. kierunkowych i przedmiotowych efektach kształcenia (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji), treści kształcenia czy też

literaturze przedmiotu. Bardzo istotne jest zwłaszcza wskazanie materiałów dydaktycznych – studenci uzyskują informację na temat podstawowej oraz rozszerzonej literatury wyselekcjonowanej przez prowadzących zajęcia pod względem przydatności w zakresie realizacji celów i efektów kształcenia.

Większość studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wiedziało, czym jest sylabus, jednak rzadko z nich korzystają. Są one ich zdaniem sformułowane w przejrzysty sposób. Wszelkie informacje zawarte w sylabusach są im podawane na pierwszych zajęciach dydaktycznych z danego przedmiotu. Informacje o tym, jakie materiały będą im potrzebne w procesie kształcenia na danym przedmiocie podawane są również na początku wykładu. Są one często obok wiedzy przekazywanej na zajęciach, czy wykładach podstawowy źródłem wiedzy, a na pewno niezbędnym uzupełnieniem materii prezentowanej przez nauczycieli akademickich.

Studenci kierunku *zarządzanie* są motywowani do osiągania lepszych efektów kształcenia. Podstawowym mechanizmem motywacyjnym są w tym zakresie stypendia dla najlepszych studentów. Stypendia Rektora dla najlepszych studentów przyznawane są dla 10% najlepszych studentów każdego kierunku. Najniższa możliwa średnia warunkująca uzyskanie stypendium to 4,0. Za wybitne osiągnięcia w nauce i sporcie student może otrzymać stypendium ministra.

Zasady pomocy materialnej dla studentów zawarte są w Regulaminie Pomocy Materialnej, który obejmuje wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 174 ust. 2 ustawy, podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu uwzględniając proporcje między stypendiami socjalnymi a stypendiami rektora dla najlepszych studentów w sposób zgodny z art. 174 ust. 4 ustawy. Świadczenia te są przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w sposób uznany przez studentów wizytowanego kierunku za przejrzysty oraz sprawny.

Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna są powoływane z poszanowaniem przesłanek art. 177 ust. 3 ustawy. Zasady przyznawania pomocy materialnej są studentom znane, wszelkie potrzebne informacje związane z funkcjonowaniem systemu przyznawania pomocy materialnej mogą uzyskać na stronie internetowej Uczelni oraz Dziale Rekrutacji i Spraw Socjalnych Studenta.

Na Uczelni działa Biuro Karier. Prowadzi ono wiele warsztatów, konsultacji, organizuje targi pracy dla studentów. Studenci mają do wyboru szeroką ofertę propozycji pracy, staży, czy szkoleń. Studenci w swoich opiniach potwierdzają aktywność pracowników Biura Karier, jednak sami już pracują i nie byli zainteresowani ofertą Biura Karier.

Organizacją skupiającą wszystkich studentów jest Samorząd Studencki, który działa na podstawie regulaminu. Członkowie Wydziałowej Rady Samorządu Studentów aktywnie włączają się w życie Wydziału. Na spotkaniu z zespołem oceniającym studenci podkreślali, iż Uczelnia zapewnia im środki na ich prawidłowe funkcjonowanie, kontakt z władzami Wydziału określili jako dobry.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym w większości byli zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej zapewnianej im przez Uczelnię. Świadczyć o tym może fakt, że większość z nich ponownie wybrałaby studiowanie na tym kierunku właśnie na tej Uczelni.

Studenci pytani o relacje z władzami Uczelni w swoich wypowiedziach podkreślali ich przychylność. Godziny dyżuru Dziekana są ich zdaniem wystarczające. Tak samo godziny pracy Dziekanatu oraz punktu bibliotecznego są odpowiednio dobrane do planu zajęć. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym nie wnosili żadnych skarg, mieli za to sytuację konfliktową związaną z wyborem specjalności. Sprawa została jednak załatwiona w ciągu kilku dni polubownie poprzez Samorząd Studencki, który z Władzami Wydziału doszedł do porozumienia.

Studenci podczas spotkania jako mocne strony procesu kształcenia wskazali przede wszystkim bardzo dobrą kadrę dydaktyczną, o szerokiej wiedzy i wysokich kompetencjach. Poza tym mocną stroną jest również bardzo dobra infrastruktura dydaktyczna, dzięki której proces zdobywania wiedzy jest efektywny. Często jako zaletę wskazywano też kompetencje, przychylność i elastyczność kadry dydaktycznej, zarówno w aspekcie pomocy doraźnej w trakcie semestru, jak i przy ustalaniu terminów zaliczeń czy egzaminów oraz na dobrą współpracę przy seminarium dyplomowy. Jediną słabą stroną, na jaką wskazywali studenci to brak możliwości podjęcia studiów II stopnia na danej Jednostce dydaktycznej.

Brak zaleceń sformułowanych podczas ostatniej oceny.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego *ocena: w pełni*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Zasady rekrutacji kandydatów na pierwszy rok studiów prowadzonych na Wydziale Zarządzania we Wrocławiu są zgodne z obowiązującymi przepisami. Nie umożliwiają one jednak doboru kandydatów z punktu widzenia posiadanej przez nich wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Zasady rekrutacji nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Natomiast prowadzenie rekrutacji na Wydziałach w Kępnie i Pardubicach po roku 2012 nie powinno być prowadzone, a także na nowym Wydziale Zarządzania w Hradci Kralove (Czechy).

7.2) Liczba egzaminów zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia jest relatywnie niewielka. System oceny osiągnięć studentów jest obiektywny i powszechnie akceptowany przez studentów.

7.3) Studenci kierunku *zarządzanie* mają możliwości udziału w międzynarodowej wymianie studentów, jednak sami ze względu na zobowiązania na miejscu nie są tą ofertą zainteresowani.

7.4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów. Studenci wypowiadają się dobrze o warunkach studiowania na ocenianym kierunku. Czują się odpowiednio traktowani przez władze i kadrę dydaktyczną.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

W Uczelni Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) został ustalony w Zarządzeniu nr 4a/2013 Rektora z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu.

W załączniku do tej Uchwały określono podstawowe cele systemu oraz obszary objęte tym systemem, podmioty realizujące te zadania, oraz instrumenty służące do realizacji celów Systemu. Strukturę Systemu tworzą Rektor, Prorektor, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Dziekani Wydziałów.

Zarządzeniem nr 4b/2013 Rektor w dniu 28 lutego 2013 r. powołał Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Zarządzeniem nr 4c/2013 – Uczelniany Zespół ds.

Jakości Kształcenia. Ustalenie osobowego składu Zespołu należy do zadań Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Po zakończeniu wizytacji władze Uczelni przesłały Zespołowi Oceniającemu Zarządzenie Rektora Nr 7/2014 Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu z dnia 04.07.2014 roku, w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu. Załącznikiem do tego Zarządzenia są Zasady funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu.

Z treści niniejszego Zarządzenia wynika także, że traci moc obowiązującą Zarządzenie nr 4a/2013 Rektora z dnia 28 lutego 2013 r.

Jednocześnie Zespół Oceniający otrzymał nowe opracowanie zatytułowane „Księga Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w WSZ Edukacja”.

Analizując treść załącznika do Zarządzenia Rektora opisującego Zasady funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (USZiDJK) w WSZ możemy stwierdzić, że system ten ma rozbudowaną strukturę. Obejmuje ona następujące składniki:

- I. Przepisy ogólne,
 - cele systemu,
 - obszary działań systemu,
- II. Obszary działań w ramach systemu:
 - zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia,
 - ocena procesu kształcenia,
 - ocena warunków kształcenia,
 - ocena skuteczności Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- III. Struktura systemu:
 - Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
 - Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia,
 - sprawozdania Pełnomocnika,
 - Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia,
- IV. Instrumenty służące realizacji zadań systemu:
 - ankiety i hospitacje,
 - programy wspierające studentów,
 - Księga Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia,
 - informacje o ofercie dydaktycznej i programach kształcenia

Zasady funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu, jako załącznik Zarządzenia Rektora WSZ, zawierają dwa załączniki. Pierwszym jest zawiera jest „Polityka Jakości Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu. Nauka – Praca – Rodzina – Ojczyzna. Drugim „Księga Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w WSZ Edukacja”.

Oceniając Zasady funkcjonowania USZiDJK należy stwierdzić, że nie posiada on przejrzystej struktury. Gina w niej kluczowe dla każdego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia takie składniki jak jego cele, czy procedury ich realizacji, ujęte dopiero na drugim poziomie klasyfikacji.

Najsilniejszą stroną tego dokumentu jest jego aspekt strukturalny. Określa on podstawowe organy kolegialne i stanowiska kierownicze Uczelni odpowiedzialne za budowę kultury jakości kształcenia oraz ustala podmioty odpowiedzialne za działania dotyczące oceny i doskonalenia jakości kształcenia. Są nimi: Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia. Zasady funkcjonowania USZiDJK wyznaczają nie tylko podstawowe zadania tych podmiotów, ale także zakres ich kompetencji i odpowiedzialności.

Zdecydowanie słabszymi stronami USZiDZJ są jego aspekty funkcjonalny, czynnościowy i instrumentalny.

Zbiór celów systemu, ustalony, jak wcześniej to wskazano, dopiero na drugim poziomie klasyfikacyjnym struktury budowy Systemu, ujmuje tylko niektóre z jego celów nałożonych na taki system przepisami prawa, w tym ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, rozporządzeniem MNiSW z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia oraz Statutem i załącznikami do statutu PKA z dnia 10 listopada 2011 r. Identyfikuje się tu brak kluczowych dla budowy kultury jakości kształcenia takich celów jak: analiza, ocena i doskonalenie efektów kształcenia w programach kształcenia na studiach I, II stopnia oraz studiach podyplomowych, wykorzystania interesariuszy do określania, oceny i współtworzenia efektów kształcenia, identyfikowania efektów kształcenia na rynku pracy, badania spójności osiągnięć naukowych naukowo-badawczych Wydziału z realizowaną ofertą kształcenia, oceny zasobów osobowych, materialnych i finansowych w kontekście zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, oceny systemu informacyjnego czy badania efektywności weryfikacji i oceny działań korygujących, naprawczych i doskonalących USZiDZJ WSZ „Edukacja”. Z powyższego wynika, że ocena celów Systemu nie wypada satysfakcjonująco.

Ocena aspektu czynnościowego, sprowadzanego zazwyczaj do procedur umożliwiających realizację celów Systemu nie jest także zadowalająca. Choć podstawowe procedury ujęto w drugim załączniku do Zasad – Księdze Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, to ich powiązanie z celami Systemu nie jest identyfikowane. Procedury dotyczą szerokiego spektrum zadań, których nie wskazano w celach systemu. Ujęte na stronie 27 Księgi i uszczegółowione w przedłożonych Zespołowi Oceniającemu procesach (od P -1 do P-18) stanowią wartościowy materiał do analizy, oceny i doskonalenia jakości kształcenia. Trudno w tym momencie określić stopień skuteczności realizacji poszczególnych procedur, jeśli zostały one przyjęte Zarządzeniem Rektora 4 lipca 2014 roku.

Aspekt instrumentalny, utożsamiany z reguły z metodami i technikami wykorzystywanymi w toku realizacji procedur administracyjnych został opracowany w sposób bardzo skrótowy. W Zasadach wskazano tylko ankiety i hospitacje. Za takie nie można uznać proponowane przez Uczelnię, programy wspierające studentów, ani informacje o ofercie dydaktycznej i programach kształcenia. Nie są także nimi przedstawione w Księdze Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, rozstrzygnięcia dotyczące całego USZiDZJ.

Z powyższego wynika, że ocena czterech podstawowych aspektów USZiDZJ w WSZ „Edukacja” nie pozwala na jego pozytywną ocenę. Brak w niej istotnych i wskazanych wyżej elementów, które nie pozwalają na podjęcie działań zmierzających do oceny i doskonalenia jakości kształcenia.

Oceniając podstawowe dokumenty dotyczące budowy kultury jakości, w WSZ „Edukacja”, a więc przede wszystkim Zasady funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Księgę Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, z punktu widzenia zawartych w nich rozwiązań dotyczących oceny i doskonalenia jakości kształcenia, odnosi się wrażenie o braku spójności pomiędzy tymi kluczowymi wewnętrznymi aktami normatywnymi. Spostrzeżenie takie oparte jest nie tylko na merytorycznej ocenie zawartości informacyjnej obu dokumentów, przede wszystkim opisie przedstawionej wyżej struktury USZiDZJ, ale także na stwierdzeniu zamieszczonym na str. 11 Księgi, które stanowi, że Księga „Jest dokumentem nadrzędnym w SZiDJK funkcjonującym w Uczelni i zawiera jego zwięzły opis (identyfikacja i charakterystyka procesów, misję, wizję, politykę jakości; powołanie się na procedury itd.)”. Wynika stąd, że pojawia się uzasadnione pytanie, jaki jest związek pomiędzy cytowanymi wyżej dokumentami.

Powyższe upoważnia do stwierdzenia, że, mimo, iż Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w WSZ „Edukacja” został formalnie zbudowany, to nie

można uznać, że tworzy on ramy dla podejmowania skutecznych działań związanych z oceną i doskonaleniem jakości kształcenia.

Oceniając działania podejmowane przez władze Uczelni i Wydziału zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów naszą uwagę skupimy na analizie i ocenie struktury zarządzania procesem dydaktycznym, a także na systematyczności i kompleksowości przeprowadzanych ocen i analiz dotyczących osiągniętych efektów kształcenia.

Struktura zarządzania procesem dydaktycznym, sprowadzona do jego opisu, została przedstawiona na str. 41 i następnych Raportu Samooceny. Analiza tego tekstu nie daje jednoznacznych podstaw do stwierdzenia, jak wygląda taka struktura. Wynika to z porównania, z jednej strony, przedstawionych wyżej informacji o relacjach między Zasadami funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz treścią Księgi Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, a ujętym na stronie 41 Raportu opisem procesu decyzyjnego odnoszącego się do tworzenia i prowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Z treści Raportu wynika (ostatni akapit str. 41), że proces ten jest określony w przedstawionych opisach procesów Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz opisach procesów Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Uczelni. Pojawia się tu, zatem nowa kategoria związana z jakością, jaką jest System Zapewnienia Jakości Kształcenia Uczelni. Nie są znane relacje pomiędzy tymi dwoma rozwiązaniami.

Opis struktury zarządzania procesem dydaktycznym zawarty w Raporcie Samooceny na str.42 i następnych nie daje, zatem jednoznacznych podstaw do formułowania opinii czy wniosków.

Innym elementem oceny jest systematyczność i kompleksowość przeprowadzanych ocen i analiz dotyczących osiągniętych efektów kształcenia. Mając na uwadze fakt, że WSZJK w WSZ „Edukacja” został po raz pierwszy przyjęty Zarządzeniem Rektora 28 lutego 2013 r., a zastąpiono go rozwiązaniem określonym w Zarządzeniu Rektora z dnia 04.07.2014 roku, możemy stwierdzić, że upłynął stosunkowo krótki okres od jego aktualizacji. Zespołowi Oceniającemu nie udostępniono jednak dokumentów, które mogłyby potwierdzić podejmowane w ostatnich latach działania mające na celu analizy i oceny dotyczące osiągniętych efektów kształcenia.

Mając jednak na uwadze stwierdzone wcześniej niesprawności można zauważyć, że skuteczność WSZJK jest bardzo mała.

Ocena efektywności funkcjonującego w WSZ „Edukacja” USZiDZJ w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia jest zdecydowanie niesatysfakcjonująca. Władze Uczelni nie przedstawiły Zespołowi Oceniającemu informacji na podstawie, których można by stwierdzić, że takie działania były prowadzone. Trzeba jednak dodać, że analiza treści Księgi Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, prowadzi do stwierdzenia, że takie mechanizmy są w niej określone. Nie sposób na ten moment stwierdzić, na ile efektywne będzie ich praktyczne wykorzystanie. Takie oceny nie mogą być formułowane również, dlatego, że nie było praktycznych możliwości weryfikacji przyjętych mechanizmów monitorowania i doskonalenia programu kształcenia z powodu przyjęcia tych rozwiązań formalnych dopiero na początku lipca 2014 roku.

To, co bez spornie można stwierdzić, a co wynika ze wszystkich zidentyfikowanych w toku oceny jakości kształcenia niesprawności, to fakt bardzo małej skuteczności tego Systemu.

W przedstawionych wyżej Zasadach funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, w jego części IV znajduje się paragraf dotyczący informacji o ofercie dydaktycznej i programach kształcenia. W nim określa się, że informacje takie są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Oferta dydaktyczna tam zamieszczona obejmuje informacje o zasadach rekrutacji, profilach i poziomach kształcenia,

formach studiów i sylwetce absolwenta, studiach podyplomowych i innych możliwościach kształcenia. Za upowszechnianie informacji o ofercie dydaktycznej, programach i jakości kształcenia oraz za promowanie Uczelni odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. promocji.

Zespół Oceniający potwierdza, że kierunkowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów dostępne są do wglądu w sekretariacie Rektoratu. Natomiast przedmiotowe efekty kształcenia zawarte są w sylabusach. Sylabusy opublikowane są w Wirtualnym Dziekanacie. Na tej podstawie należy stwierdzić, że Uczelnia zapewnia dostęp do założonych efektów kształcenia, chociaż w odniesieniu do efektów kierunkowych jest on ograniczony.

8.2).

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest znaczący. Biorą oni udział w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości w Uczelni.

Istotne problemy jakości kształcenia były konsultowane przede wszystkim z pracownikami Wydziału, jako interesariuszami wewnętrznymi.

Udział studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów odbywa się głównie poprzez formalny udział ich przedstawicieli w pracach Rady Wydziału oraz Senatu. Z analizy Księgi Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, wynika, że studenci nie są członkami Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Jedynie Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia współpracuje z Samorządem Studenckim w zakresie jakości kształcenia.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wykazali niewielkie zainteresowanie kwestią jakości kształcenia. Nie wiedzą, jakie organy na Uczelni zajmują się tworzeniem programu studiów oraz do kogo mieliby się udać, żeby zgłosić ewentualne uwagi związane z procesem kształcenia. Studenci są zadowoleni z poziomu jakości kształcenia i nie widzą potrzeby zmian.

Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studenci nie posiadają informacji na temat realnego wpływu ankiet na efektywne zmiany w procesie budowania kultury jakości kształcenia, jednak nie wyrażają oni jednocześnie zainteresowania tą kwestią.

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego podkreślali, że kwestie związane z jakością kształcenia są poruszane na posiedzeniach Rady Wydziału oraz Senatu, w których biorą udział, nie widzą potrzeby uczestniczenia w innych gremiach zajmujących się jakością kształcenia.

O wiele większy, choć nie w pełni satysfakcjonujący jest udział interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewniania jakości kształcenia.

Są to przede wszystkim przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wchodzący w skład funkcjonującej przy Uczelni Rady Programowo-Dydaktycznej. Ich rola sprowadza się do konsultowania, podejmowanych przez Uczelnię działań dotyczących doskonalenia jakości kształcenia. Konsultacje te są jednak mało skuteczne, co potwierdza skala zidentyfikowanych błędów wpływających na jakość kształcenia.

Praktyczny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych można ocenić jako znaczący. Zdecydowanie najskromniejszy jest udział studentów, którzy nawet nie są formalnie członkami Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Stąd z pewnością ich tak niewielka znajomość problematyki jakości kształcenia. Udział interesariuszy zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych w procesie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia powinien być zdecydowanie zdynamizowany. Trzeba również działaniom dotąd prowadzonym nadać cechy kompleksowości i systematyczności.

W ramach poprzedniej oceny kształcenia na kierunku *zarządzanie* przeprowadzonej przez PKA w 2008 r. w ramach niniejszego kryterium sformułowano jedno zalecenie dotyczące doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Przedstawiona wyżej

analiza i ocena USZiDZJ w WSZ „Edukacja” dowodzi, że takie działania okazały się działaniami nieskutecznymi.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność między-narodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+/-	-	+	+	+	+/-
umiejętności	+/-	-	+	+	+	+/-
kompetencje społeczne	+/-	-	+	+	+	+/-

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego *ocena: znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w WSZ „Edukacja” został formalnie zbudowany, ale jego ocena upoważnia do stwierdzenia, że nie pozwala on na podjęcie kompleksowych działań związanych z doskonaleniem jakości kształcenia. Trzeba również zauważyć, że jego skuteczność jest bardzo mała.

8.2) Praktyczny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych można ocenić jako znaczący. Zdecydowanie najskromniejszy jest udział studentów, którzy nawet nie są formalnie członkami Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Stąd z pewnością ich tak niewielka znajomość problematyki jakości kształcenia. Udział interesariuszy zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych w procesie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia powinien być zdecydowanie zdynamizowany. Trzeba również działaniom dotąd prowadzonym nadać cechy kompleksowości i systematyczności.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1	Koncepcja rozwoju kierunku			X		
2	Cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	Program studiów				X	
4	Zasoby kadrowe (tylko I stopień)			X		
5	Infrastruktura dydaktyczna		X			

6	Prowadzenie badań naukowych		X			
7	System wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

1. Analiza i ocena koncepcji kształcenia na kierunku *zarządzanie*, opisana w sposób ogólny w misji i strategii Uczelni nie pozwala na stwierdzenie, że jest ona spójna ze strategią Wydziału Zarządzania. Nie można także stwierdzić, czy i w jakim stopniu koncepcja kształcenia odpowiada celom określonym w strategii Wydziału Zarządzania we Wrocławiu. Powodem tego jest brak strategii tego Wydziału.

Zalecenia:

Zaleca się opracowanie strategii Wydziału Zarządzania we Wrocławiu.

2. Efekty kształcenia opracowane dla studiów pierwszego stopnia charakteryzuje zbyt niski stopień „upraktycznienia” (brak efektów kształcenia i sylabusa dla praktyki zawodowej). Realizacja tego programu kształcenia uniemożliwia osiągnięcie założonych ogólnych i przedmiotowych efektów kształcenia przewidzianych do realizacji na profilu praktycznym.

Zalecenia:

Konieczne jest przeprofilowanie efektów kształcenia w ramach programu kształcenia na I stopniu kierunku *zarządzanie* w taki sposób by spełniały one wymagania dotyczące profilu praktycznego, ale również by umożliwiały realizację deklarowanych efektów kształcenia.

3. Uczelnia nie przedstawiła kierunkowych efektów oraz sylabusów w języku czeskim, nie jest, zatem możliwa ocena ich zgodności z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Zalecenia:

Konieczne jest przedstawienie kierunkowych efektów kształcenia w języku czeskim, tak by można było stwierdzić, że są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji (KRK) dla Szkolnictwa Wyższego.

4. Regulamin Studiów nie stosuje jednak terminologii związanej z efektami kształcenia, lecz odwołuje się do standardów kształcenia, co prowadzi do braku spójności systemu weryfikacji efektów kształcenia z programem kształcenia.

Zalecenia:

Nieodzwonne jest przepracowanie Regulaminu Studiów, w taki sposób by uwzględniał obecnie obowiązujące słownictwo związanej z efektami kształcenia a wynikające z KRK, a nie posługiwał się pojęciem standardów kształcenia. Pozwala to na ocenę spójności systemu weryfikacji efektów kształcenia z programem kształcenia.

5. Ocena prac dyplomowych wskazuje, że bardzo duża ich część nie jest zgodna z ocenianym kierunkiem studiów. Prace charakteryzuje ponadto niski poziom merytoryczny i metodologiczny.

Zalecenia:

Konieczne jest wprowadzenie skutecznych instrumentów, które by eliminowały zjawisko pisania prac dyplomowych nie zgodnych z kierunkiem studiów. Nieodzowne jest również podniesienie jakości tych prac.

6. Uczelnia rozpoczęła monitorowanie losów absolwentów, ale wstępny etap prowadzonych działań nie pozwala jeszcze na ich szersze wykorzystywanie do doskonalenia jakości kształcenia.

Zalecenia

Nieodzowne jest zakończenie prac nad monitorowaniem losów absolwentów i wykorzystanie wyników prowadzonych badań do doskonalenia jakości kształcenia.

7. Realizowana w toku studiów specjalność („Rachunkowość i zarządzanie finansami”) nie jest zgodna z kierunkiem studiów. Ponadto udział zajęć realizowanych w ramach wykładów jest zdecydowanie zbyt duży z punktu widzenia możliwości osiągnięcia efektów kształcenia z zakresu umiejętności. Wymiar praktyki zawodowej jest zbyt niski dla profilu praktycznego. Nie ma przesłanek do zaliczenia go do programu o profilu praktycznym. Nie zapewniono pełnej spójności efektów kształcenia, treści programowych, form i metod dydaktycznych. Brak możliwości oceny realizacji cyklu kształcenia realizowanego w ZOD w Pardubicach (III rok studia I stopnia), a także dla grup pozostałych roczników, łącznie z cyklem studiów II stopnia.

Zalecenia:

Konieczne jest zdecydowane wyeliminowanie wszystkich wskazanych powyżej niesprawności dotyczących programu studiów, a przede wszystkim dokonanie zmiany specjalności „Rachunkowość i zarządzanie finansami”, jako niezgodnej z kierunkiem studiów *zarządzanie*, ograniczenia wykładów na rzecz zajęć praktycznych tak, aby na studiach I stopnia o profilu praktycznym można było osiągnąć deklarowane efekty kształcenia w zakresie umiejętności oraz zapewnienie pełnej spójności efektów kształcenia, treści programowych, form i metod dydaktycznych.

Priorytetem jest ostateczne rozwiązanie kształcenia poza siedzibą Uczelni w ZOD-ach, które prowadzi Szkoła, a które nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami.

8. Oceniając minimum kadrowe odstępiono od jego oceny na studiach II stopnia.

Zalecenia:

Konieczne jest w ustawowym terminie zgłoszenie minimum kadrowego na II stopniu kierunku *zarządzanie*.

9. Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w WSZ „Edukacja” został formalnie zbudowany, ale jego ocena nie upoważnia do stwierdzenia, że pozwala on na podjęcie kompleksowych działań związanych z doskonaleniem jakości kształcenia. Trzeba również zauważyć, że jego skuteczność jest bardzo mała.

Zalecenia:

Niezbędne jest zdecydowane przepracowanie USZiDJK w taki sposób, aby wyeliminować wskazane niesprawności dotyczące funkcji, procedur oraz metod o uczynienie z niego skutecznego instrumentu analizy, oceny i doskonalenia jakości kształcenia.

10. Praktyczny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych można ocenić jako znaczący. Zdecydowanie najskromniejszy jest udział studentów, którzy nawet nie są

formalnie członkami Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Stąd z pewnością ich tak niewielka znajomość problematyki jakości kształcenia.

Zalecenia:

Udział interesariuszy zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych w procesie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia powinien być zdecydowanie zdynamizowany. Trzeba również działaniom dotąd prowadzonym nadać cechy kompleksowości i systematyczności

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia odniosła się do wszystkich zarzutów sformułowanych w tym raporcie.

1. Poinformowała, że przesłała Zespołowi Wizytującemu strategię Wydziału Zarządzania WSZ „Edukacja”. Jej analiza upoważnia do stwierdzenia, że koncepcja kształcenia jest spójna z opracowaną strategią, co pozwala na podniesienie oceny na *w pełni*.
2. W trakcie wizytacji stwierdzono, że udział zajęć realizowanych formie wykładów jest zdecydowanie zbyt duży z punktu widzenia możliwości osiągnięcia efektów kształcenia ~~z~~ w zakresie umiejętności. Ponadto stwierdzono zbyt niski wymiar praktyk zawodowych, który ogranicza nabycie umiejętności i kompetencji społecznych w praktycznym profilu kształcenia, a także zbyt niski wymiar zajęć z przedmiotu seminarium dyplomowe. Ustosunkowując się do pierwszej uwagi, iż zbyt duży udział wykładów nie pozwala na nabycie zakładanych umiejętności, Uczelnia wyjaśnia, że opinia taka „... oparta została o przekonania Komisji, nie zawsze wynikające z faktów zawartych w przedstawionych przez nas dokumentach” (str.12 odpowiedzi). Władze Uczelni przekonują, iż ponad 45% zajęć stanowią ćwiczenia, konwersatoria i inne zajęcia o charakterze praktycznym, a także nie zgadzają się z opinią Zespołu, że wykład jest nieskuteczną formą nabywania, umiejętności, bo mają one charakter problemowy i wymagają od studenta interakcji. Informacja Uczelni nie pozwala na zmianę stanowiska sformułowanego w czasie wizytacji, bowiem wykłady nie zapewniają ani odpowiedniej aktywności **wszystkich** studentów, ani bieżącej weryfikacji nabywania przez nich zakładanych umiejętności. Informacja Uczelni nie pozwala na zmianę stanowiska sformułowanego w czasie wizytacji, bowiem wykłady nie zapewniają odpowiedniej aktywności wszystkich studentów, jak i bieżącej weryfikacji nabywanych umiejętności.

Kolejną uwagę dotyczącą zbyt niskiego wymiaru praktyk zawodowych, Władze Uczelni traktują jako „... subiektywną opinię, gdyż do 5 września 2014 roku nie było żadnego formalnego przepisu regulującego wymiar godzinowy praktyk na kierunku studiów o profilu praktycznym” (str.12 odpowiedzi). Uczelnia deklaruje jednak zwiększenie wymiaru tych praktyk, ale nie przedstawiła uchwały stosownego organu kolegialnego, potwierdzającej wprowadzenie tej zmiany.

W podobny sposób Władze Uczelni kontestują stwierdzenie Zespołu Oceniającego że 15 godzinny wymiar zajęć z przedmiotu Seminarium dyplomowe jest zbyt niski, bo „... student może się kontaktować ze swoim promotorem w ramach wyznaczonych konsultacji promotora, planowych zajęć oraz z pośrednictwem Elektronicznego Systemu Obsługi Studenta” (str. 13 odpowiedzi). Należy dodać, że za takie seminarium plan studiów przewiduje tylko, 1 pkt ECTS. Zbyt mały wymiar seminarium dyplomowego wiąże się z pewnością z poważnymi zastrzeżeniami do jakości prac dyplomowych.

Przedstawione powyżej informacje upoważniają do zmiany oceny z *częściowo* na *znaczaco*, a zadeklarowane działania wymagają weryfikacji podczas powtórnej oceny.

3. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia nadesłała informacje na temat dorobku naukowego obcokrajowców prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku, co upoważnia do zmiany tego kryterium na *w pełni*.
4. W czasie wizytacji kryterium dotyczące zasobów kadrowych zostało ocenione tylko w odniesieniu do studiów I stopnia, bowiem Uczelnia 19 stycznia 2014 r. poinformowała Ministra Nauk i Szkolnictwa Wyższego o zaprzestaniu spełniania przez Wydział Zarządzania warunków do prowadzenia studiów drugiego stopnia na ocenianym kierunku w związku z brakiem minimum kadrowego. Zgodnie z treścią pisma Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DKN.ZNU.6023.18.2.2014.ŁA z dnia 11 marca 2014 r. Wydział Zarządzania powinien spełniać wymagania dotyczące obsady kadrowej po upływie 12 miesięcy od momentu zaprzestania spełniania minimum kadrowego, tj. od 1 listopada 2013 r.

Polska Komisja Akredytacyjna zwróciła się do Rektora Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu z prośbą o przedstawienie wykazu nauczycieli stanowiących minimum kadrowe na tych studiach wraz z określeniem ich stopni i tytułów naukowych, informacji o dacie i formie zatrudnienia tych osób w Uczelni, wykazu prowadzonych przez te osoby zajęć dydaktycznych, w tym rodzaju tych zajęć i ich wymiaru, dorobku naukowego (aktualny wykaz publikacji) oraz aktualnych oświadczeń zawierających zgodę na zaliczenie do wspomnianego minimum oraz informację o jednostkach, kierunkach studiów i poziomach kształcenia, na których dany nauczyciel akademicki stanowi minimum kadrowe.

Analiza nadesłanych dokumentów wskazuje, iż minimum kadrowe dla studiów II stopnia jest spełnione od semestru letniego 2014/2015. Przedstawiono wykaz 3 nowych osób uzupełniających minimum kadrowe (samodzielni nauczyciele akademicy). Jedna z tych osób została zatrudniona od 1.10.2014 r., druga – od 2.01.2015 r. trzecia – od 15.02.2015 r. Osoby te posiadają dorobek naukowy związany z dyscypliną naukową ekonomia, w której zostały określone efekty kształcenia.

Zatem kryterium 4 zostało również ocenione dla studiów II stopnia na *w pełni*.

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1	Koncepcja rozwoju kierunku		X			
3	Program studiów			X		
4	Zasoby kadrowe (studia I i II stopnia)		X			